

AZ EURÓPAI UNIÓ
BÍRÓSÁGA

Éves jelentés 2024

Az év körképe

Az Európai Unió Bírósága, az uniós jog védelmezője

Az Európai Unió Bírósága a hét európai uniós intézmény egyike.

A Bíróságnak az Unió igazságszolgáltatási intézményeként az a feladata, hogy – a Szerződések egységes értelmezésére és alkalmazására ügyelve, valamint az uniós intézmények, szervek és szervezetek által elfogadott jogi aktusok jogszerűségének ellenőrzését garantálva – biztosítsa az uniós jog tiszteletben tartását.

Az intézmény hozzájárul az Unió értékeinek megóvásához, és ítélezési gyakorlata révén az Európai Unió építésén munkálkodik.

Az Európai Unió Bíróságát két bírósági fórum alkotja: a „Bíróság” és a „Törvényszék”.

Éves jelentés 2024

Az év körképe

Contents

Az elnök előszava.....	4
1. Pillanatkép a 2024. évről.....	7
A. Az év képekben	8
B. Az év számokban.....	16
Az intézmény 2024-ben.....	16
Az igazságszolgáltatási év (Bíróság és Törvényszék).....	17
A nyelvi szolgálatok	18
2. Az igazságszolgáltatási tevékenység.....	21
A. A Bíróság 2024-ben.....	22
A Bíróság tevékenysége és változása	22
A Bíróság tagjai	26
B. A Törvényszék 2024-ben.....	30
A Törvényszék tevékenysége és változása.....	30
Új fejlemények az ítélkezési gyakorlatban	32
A Törvényszék tagjai.....	36
C. Az ítélkezési gyakorlat 2024-ben	40
Fókusz 2020. évi mobilitási csomag: tisztességes verseny és a munkafeltételek javítása a biztonságosabb, fenntarthatóbb és méltányosabb közúti ágazat érdekében.....	40
Fókusz Ökológiai termelés és az ökológiai termékek jelölése.....	42
Fókusz A Covid19-oltóanyagokra vonatkozó beszerzési szerződésekhez való nyilvános hozzáférés.....	46
Fókusz Az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedések	50
Az év jelentős ítéletei.....	54

3. Az adminisztráció az igazságszolgáltatás szolgálatában.....	75
A. A hivatalvezető bevezetője	76
B. Az év kiemelkedő eseményei.....	78
Az előzetes döntéshozatali hatáskör részleges átruházása.....	78
A 2004. évi bővítés 20. évfordulója	82
Megerősített etikai keret az Európai Unió Bíróságának személyzetére vonatkozóan	85
C. A nyilvánossággal való kapcsolat	88
4. A környezetvédelem iránt elkötelezett intézmény	91
5. Kitekintés a jövőbe	95
6. Kövesse a híreket az interneten!.....	99

Koen Lenaerts

Az Európai Unió
Bíróságának elnöke

Az Európai Unió Bíróságának a bonyolult globális környezetben is sikerült megtartania azt az irányvonalat, amelyet a Szerződésekben rábízott igazságszolgáltatási és jogállamisághoz kapcsolódó küldetése határoz meg. A Bíróság nap mint nap azon munkálkodott, hogy megvédje az Európai Unió alapvető értékeit és hozzájáruljon a tagállamok közös jogrendjének kiépítéséhez. Emellett az elkövetkező évek tekintetében a működése szempontjából alapvető jelentőségű új mérföldköveket is meghatározott.

Az elmúlt év új korszakot nyitott az intézmény működésében, valamint a Bíróság és a Törvényszék közötti, illetve e két igazságszolgáltatási fórum és az uniós tagállamok bíróságai közötti bírósági kapcsolatok szempontjából is. A Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörének a Törvényszékre történő részleges átruházása jelentős állomás volt az Unió igazságszolgáltatási szervesrendszerének fejlődésében. Ez a hatáskör-átruházás biztosítani fogja a munkateher jogalanyok érdekét szolgáló jobb megoszlását a két ítélkezési fórum között, ezáltal lehetővé téve, hogy a Bíróság még inkább az Unió alkotmánybíróságaként és legfelsőbb igazságszolgáltatási szerveként betöltött szerepére összpontosíthasson. Ezt a mélyreható reformot a két ítélkezési fórum közötti kollegiális és hatékony együttműködés tette lehetővé, amely az egész folyamatot jellemezte az alapokmány módosítására irányuló, uniós jogalkotóhoz intézett kérelem kidolgozásától annak konkrét megvalósításáig. A reform megvalósítása az intézmény érintett hivatalai és szervezeti egységei közötti szoros együttműködés eredménye, amelynek révén lehetővé vált, hogy a Törvényszék optimális feltételek mellett járhasson el ebben az új ügytípusban.

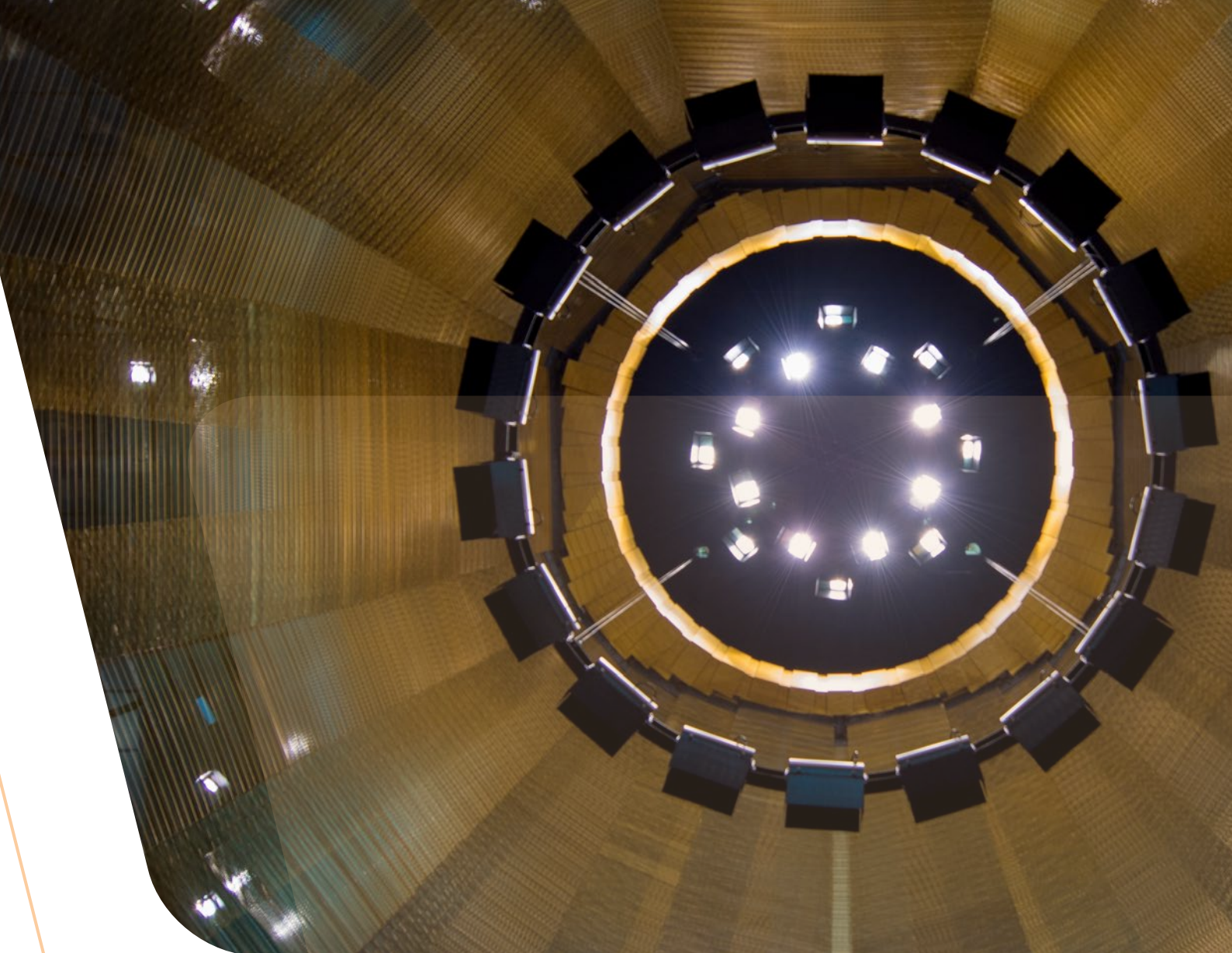
Emellett az intézmény 2024 májusában ünnepelte a huszadik évfordulóját az Unió azon bővítésének, amely mind az érintett polgárok és államok számára tekintettel, mind a bővítés dimenziójának szimbolikus volta miatt a legnagyobb volt. Az ünneplésre egy konferencia formájában került sor, amely rávilágított, hogy a tíz új tagállam csatlakozása – az általuk hozzáadott változatos nemzeti történelmük, kultúrájuk és jogi hagyományaik révén – mennyi mindennel gazdagította közös örökségünket. Ez a csatlakozás egy történelmi jelentőségű közös alkotmányos projektben egyesítette a kontinens keleti és nyugati felét, és emellett kézzelfogható és szembeutó módon mutatta meg azt is, hogy a béke eszménye, amelyet az Unió képvisel, az európai integrációs folyamat legbelső lényegét képezi.

Szervezeti szempontból a 2024. év fontos eseménye volt a Bíróság összetételének újabb, igen jelentős mértékű részleges megújítása, amelynek a keretében kilenc új tag tett esküt, akik közül öten korábban a Törvényszék bírái voltak. Ez a jelentős átrendeződés, amelyet 2024. október 4-én igen nagyszámú ítélet meghozatala előzött meg, hibátlan szervezést igényelt annak érdekében, hogy a tagokat és kabinetjeiket a lehető legjobb feltételek mellett lehessen fogadni, és hogy az a lehető legkisebb mértékben befolyásolja az intézmény tevékenységének rendes menetét.

A 2025. évre előre tekintve izgalmas kihívások várnak az egész intézményre. Ezek egyrészt a külső kapcsolatokat fogják érinteni, mivel megújul a Bíróság honlapja és az ítélezési gyakorlat keresőmotorja, valamint a tervek szerint sor kerül a Bíróság tevékenységével foglalkozó internetes televíziós csatorna elindítására. Ezek a projektek a jogász szakemberek igényeinek kielégítésére szolgálnak, de egyúttal hozzá kívánnak járulni azon alapvető célkitűzéshez is, hogy az igazságszolgáltatást közelebb hozzák a polgárokhoz, elősegítve az igazságszolgáltatás szerepének és döntéseinek megértését. Másrészt, a mesterséges intelligencia lehetséges felhasználási lehetőségeivel és az integrált ügyviteli rendszer informatikai programjával kapcsolatos további munka tekintetében a kihívások a jövőbeli munkamódszereinket is érintik. Ezekre az intézkedésekre azért kerül sor, hogy intézményünk hatékonyabbá váljon, és így képes legyen megbirkózni az ügyek számának növekedésével, miközben fenntartja az igazságszolgáltatás területén ráruházott feladatok ellátásához szükséges legmagasabb szintű minőséget, és megfelel az ezt biztosító valamennyi követelménynek.

K. Lencsér

**Pillanatkép
a 2024. évről**

A. Az év képekben

Február

Az Európai Parlament jóváhagyja az előzetes döntéshozatali hatáskör Törvényszékre történő részleges átruházását

A két uniós igazságszolgáltatási fórum ügyterhének kiegyenlítettebb megosztása érdekében, valamint azért, hogy a Bíróság még inkább az Unió alkotmánybíróságaként és legfelsőbb igazságszolgáltatási szervként betöltött szerepére összpontosíthasson, a Bíróság 2022 novemberében alapokmányának módosítását kérelmezte az uniós jogalkotótól, amely lehetővé teszi az előzetes döntéshozatali hatáskör Törvényszékre történő részleges átruházását. A jogalkotási folyamat keretében több hónapon keresztül folytatott vizsgálat és tárgyalás után az Európai Parlament február 27-én igen nagy többséggel jóváhagyta ezt a jelentős reformot.

„Igazságszolgáltatás, jövő nemzedékek és környezetvédelem” – nemzetközi találkozó a francia alkotmánytanács szervezésében

Koen Lenaerts, a Bíróság elnöke Párizsba utazik a Conseil constitutionnel (alkotmánytanács) és az Institut des Études et de la Recherche sur le Droit et la Justice által szervezett nemzetközi találkozóra. E találkozón, amely első a maga nemében, mintegy száz nemzeti, regionális és nemzetközi legfelsőbb bírósági elnök és bíró vesz részt, hogy megvitassa a „jövő generációk” fogalmának a környezetvédelmi tárgyú jogvitákban betöltött egyre fontosabb szerepét.

Március

A Cseh Köztársaság elnöke, Petr Pavel látogatást tesz a Bíróságon

A Cseh Köztársaság elnökét, Petr Pavelt fogadja Koen Lenaerts, a Bíróság elnöke, Jan Passer, a Bíróság bírója, valamint Petra Škvařilová-Pelzl és David Petrлік, a Törvényszék bírái. Az intézmény cseh munkatársaival tartott találkozó során a delegáció megcsodálhatta Míla Doleželová cseh festőművész *Na cestě* című, a Masaryk Egyetemről kölcsönzött festményét, amely a remény, a szabadság és a humanizmus üzenetét hordozza.

Az Európai Parlament és a Bíróság közötti első éves párbeszéd

Látva azoknak a megbeszéléseknek a minőségét, amelyeket a Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörének bizonyos konkrét ügycsoportokban a Törvényszékre történő átruházásáról szóló rendelettervezet kapcsán folytattak, a Parlament és a Bíróság úgy döntött, hogy a megfelelő igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó, mindkét intézmény érdeklődésére számot tartó témáknak szentelt évenkénti találkozó keretében – a hatáskörök elválasztásának szigorú betartása mellett – állandósítják a két intézmény közötti párbeszédet. A találkozók témája az lesz, hogy miként érzékelik az európai polgárok az igazságszolgáltatást és a jogállamiság tiszteletben tartását, valamint hogy milyen módon javítható az igazságszolgáltatási rendszer működése annak érdekében, hogy közelebb lehessen hozni az igazságszolgáltatást az európai polgárokhoz.

Az Európai Számvevőszék három új tagjának ünnepélyes eskütétele

Az Európai Unió Tanácsa által kinevezett új európai számvevőszéki tagok, Katarína Kaszasová, Alejandro Blanco Fernández és João Leão ünnepélyes esküt tesznek a Bíróság előtt.

Április

A Bíróság történeti kiállításának megnyitása

Megnyitják az intézmény történetét bemutató kiállítást. A fotókból, műtárgyakból és ritkaságokból álló tárlat végigköveti az uniós bíróságok és épületeik történetét, és minden látogató számára nyitva áll.

A „European Law Moot Court” verseny döntője

Az első alkalommal 1988-ban megrendezett „European Law Moot Court” a világ legjelentősebb uniós jogi perbeszédversenye. A 2024. évi verseny győztese a Madridi Egyetem, amelynek csapata az olasz Roma Tre egyetemmel mérte össze tudását a döntőben.

A Bíróság volt tagjainak emlékére tartott ünnepélyes ülés

A Bíróság ünnepélyes tiszteletadással emlékezik meg a 2023 januárjában elhunyt John L. Murray-ről, a Bíróság ír bírójáról (1991–1999); a 2023 januárjában elhunyt Philippe Léger-ről, a Bíróság francia főtanácsnokáról (1994–2006) és a 2024 januárjában elhunyt Waltraud Hakenbergerről, a Közzolgálati Törvényszék hivatalvezetőjéről (2005–2016).

Május

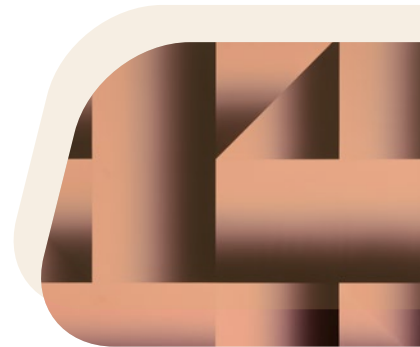
A 2004. évi bővítés XX. évfordulója keretében megtartott, bírák és ügyészek fóruma és az ebből az alkalomból rendezett konferencia

2004. május 1-jén tíz új tagállam csatlakozott az Európai Unióhoz: a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia. Ezen esemény 20. évfordulója alkalmából a Bíróságon megrendezik a bírák és ügyészek éves fórumát és konferenciát tartanak.

Június

Kazys Varnelis litván művész „LL” című műalkotásának átadása

Koen Lenaerts, a Bíróság elnöke, Jurga Greičienė litván igazságügyi miniszterhelyettes és Jolanta Bernotaitytė, a Litván Nemzeti Múzeum ikonográfiai részlegének vezetője jelenlétében átadják a Bíróságnak Kazys Varnelis litván művész „LL” című műalkotását (1972).

A Törvényszék küldöttségének látogatása Varsóban

A Törvényszék küldöttsége, amelynek tagjai Marc van der Woude, a Törvényszék elnöke, továbbá Krystyna Kowalik-Bańczyk és Nina Półtorak lengyel, valamint Saulius Lukas Kalėda litván bírák, Varsóba utazik a lengyel legfelsőbb közigazgatási bíróságon és a varsói ügyvédi kamaránál szervezett találkozóra, hogy bemutassa a Törvényszék szerepét, és erősítse az előzetes döntéshozatali hatáskör Törvényszékekre történő részleges átruházásával érintett tárgykörökben eljáró nemzeti bíróságokkal való kapcsolatokat.

Szeptember

A Bíróság és a Törvényszék eljárási szabályzatának módosításai

Szeptember 1-jén a Bíróság és a Törvényszék eljárási szabályzatát érintő jelentős módosítások lépnek hatályba. Ezek egyrészt végrehajtják azokat a Bíróság alapokmányát érintő, október 1-jétől alkalmazandó módosításokat, amelyekre az előzetes döntéshozatali hatáskörnek a Törvényszékekre történő részleges átruházására tekintettel került sor, másrészt modernizálják a két ítélkezési fórum eljárását.

Az Egyesült Államok Legfelsőbb Bíróságának küldöttsége látogatást tesz a Bíróságon

Az 1998 óta rendszeresen tartott találkozók folytatásaként ez a látogatás az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága és a Bíróság közötti szoros és történelmi kapcsolatok megerősítését szolgálja.

Felállítanak egy műalkotást a Többnyelvűség kertjében

A Bíróság területét határoló Többnyelvűség kertjében elhelyezik a Simone Decker luxemburgi művésznő által készített *Genus* című alkotást. E műalkotás kifejezetten a Bíróság számára készült, a többnyelvűség ihlette, és az Unió nyelvi és kulturális sokszínűségét jelképezi.

Október

Az előzetes döntéshozatali hatáskör részleges átruházása

A Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörének a Törvényszékre történő részleges átruházása október 1-jétől alkalmazandó. E naptól kezdődően hat konkrét ügycsoportban a Törvényszék bírálja el az előzetes döntéshozatali ügyeket. A Törvényszék számára október 17-én továbbított első előzetes döntéshozatal iránti kérelem (T-534/24, Gotek) horvát nyelvű, és azt az eszéki közigazgatási bíróság terjesztette elő.

A Bíróság részleges megújítása és a Törvényszék új tagjainak hivatalba lépése

Ünnepélyes ülést tartanak a Bíróság Nagy Tárgyalótermében egyrészt Lars Bay Larsen, Alexandra Prechal, Jean-Claude Bonichot, Peter George Xuereb, Lucia Serena Rossi, Priit Pikamäe, Nils Wahl és Anthony Michael Collins tisztségének megszűnése, másrészt a Bíróság kilenc új tagjának, Bernardus Smulders, Massimo Condinanzi, Fredrik Schalin, Stéphane Gervasoni, Niels Fenger és Ramona Frendo bíráknak, illetve Dean Spielmann, Andrea Biondi és Rimvydas Norkus főtanácsnokoknak, valamint a Törvényszék két új bírójának, Hervé Cassagnabère-nek és M. Raphaël Meyernek az esküvétele alkalmából.

A Bíróság elnökének, elnökhelyettesének és első főtanácsnokának megválasztása

A Bíróság tagjai Koen Lenaertsot választották újra az Európai Unió Bíróságának elnökévé a következő három évre. A Bíróság elnökhelyettesévé Thomas von Danwitzot választották meg, aki Lars Bay Larsent váltja a tisztségben. A Bíróság első főtanácsnokává Maciej Szpunart választották újra.

November

A mesterséges intelligenciával kapcsolatos továbbképzések hónapja

A mesterséges intelligencia (MI) tárgyában tartott képzési kampány célja, hogy bemutassa a mesterséges intelligencia alkalmazásával kapcsolatos lehetőségeket és kihívásokat. A cél a mesterséges intelligenciával kapcsolatos kérdések demisztifikálása és az e technológián alapuló eszközök etikus és felelős használatának előmozdítása.

A Számvevőszék három új tagjának ünnepélyes eskütétele

Az Európai Unió Tanácsa által kinevezett új európai számvevőszéki tagok, Petri Sarvamaa, Hans Lindblad és Carlo Alberto Manfredi Selvaggi ünnepélyes esküt tesznek a Bíróság előtt.

A Bíróság látogatása az Emberi Jogok Európai Bíróságán

A Bíróság elnöke, Koen Lenaerts, a Bíróság küldöttségének kíséretében az Emberi Jogok Európai Bíróságára látogat az évenkénti találkozó alkalmából. A megbeszélések három fő témát érintenek: „Éghajlatváltozás: kihívás a két európai bíróság számára”, „Tömeges megfigyelés és a személyes adatok védelme”, valamint „A fogvatékos személyek jogainak védelme”.

Az EUBH kapcsolattartóinak 6. találkozója Brüsszelben

Az EU Bírósági Hálózata kapcsolattartóinak hatodik ülését első alkalommal tartják Luxembourgon kívül, Brüsszelben, a belga államtanács védnöksége alatt. A találkozó témája az EUBH-n belüli együttműködés jövője, valamint az a kérdés, hogy miként alkalmazzák a nemzeti bíróságok az összhangban álló értelmezés elvét.

December

A fogyatékossgal kapcsolatos tudatosság napja a Bíróságon

Az intézmény, amely számos intézkedés révén erősen elkötelezett az akadálymentesítés és az integráció mellett, a fogyatékossgal tudatosításának szentelt tematikus napot szervez, amelynek témája ebben az évben: „Beilleszkedés a sporton keresztül – sokféleségben az erőnk”.

B. Az év számokban

Az intézmény 2024-ben

27 tagállamból származó

81 bíró

Bíróság

27 bíró

11 főtanácsnok

Törvényszék

54 bíró

Költségvetés: 504 millió euró

2267

tisztviselő és alkalmazott

61%
nő

39%
férfi

Az adminisztráción belül felelős beosztást betöltő nők arányát tekintve a Bíróság meghaladja az európai intézmények átlagát.

Nők által betöltött álláshelyek:

Az adminisztrátorok 54% -a

A közép- és felsővezetői álláshelyek 49% -a

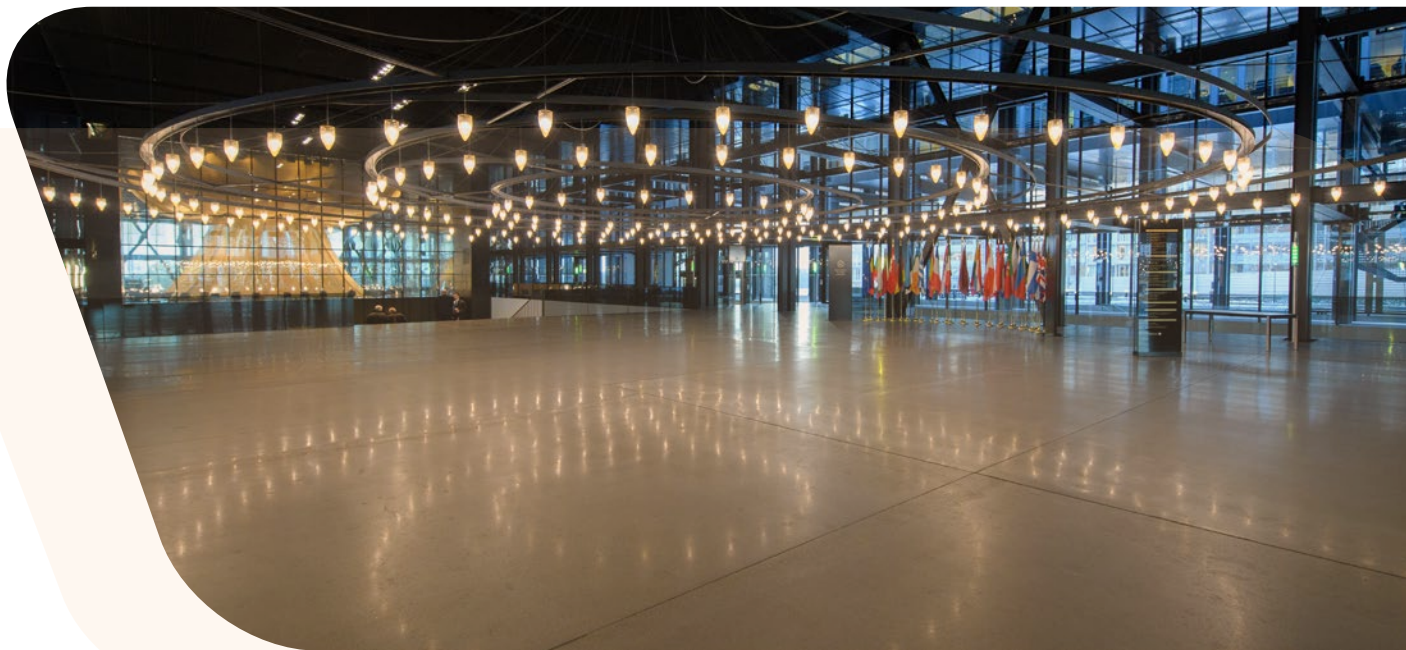
e-Curia

Az e-Curia alkalmazáson keresztül benyújtott eljárási iratok százalékos aránya:

Bíróság 91 %

Törvényszék 96 %

Az e-Curia alkalmazáshoz létrehozott felhasználói fiókok száma 11 692

Az igazságszolgáltatási év (Bíróság és Törvényszék)

1706 érkezett ügy

1785 befejezett ügy

2911 folyamatban lévő ügy

Az eljárások átlagos időtartama: **18,1** hónap

Az e-Curia olyan informatikai alkalmazás, amely lehetővé teszi a Bíróság és a Törvényszék elé terjesztett ügyekben a felek képviselői számára, valamint a Bíróság elé terjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek keretében a nemzeti bíróságok számára, hogy az eljárási iratok váltása a Hivatalokkal kizárólag elektronikus úton történjen.

**e-Curia: az eljárási irat-váltást lehetővé
tévő informatikai alkalmazás**

[Lásd a YouTube-videót](#)

A nyelvi szolgálatok

Többnyelvű igazságszolgáltatási intézményként a Bíróságnak képesnek kell lennie arra, hogy az Unió bármely hivatalos nyelvén beérkező ügyet el tudjon bírálni. A Bíróság biztosítja továbbá ítélkezési gyakorlatának az Unió összes hivatalos nyelven történő közzétételét.

24

eljárási
nyelv

552

nyelvi
kombináció

608 jogász-nyelvész az írott
dokumentumok fordítására

1 366 000 lefordítandó oldal

1 371 000 lefordított oldal

503

tárgyaláson és ülésen biztosított a
Bíróság szinkrontolmácsolást

70

tolmács, akik a tárgyalásokon
és az üléseken működnek közre

Többnyelvűség az EU Bíróságán – Az igazságszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása

[Lásd a YouTube-videót](#)

A Bíróságon a fordításokat az Európai Unió mind a 24 hivatalos nyelvének használatát lehetővé tévő, kötelező nyelvhasználati rendszer tiszteletben tartása mellett készítik. A fordítandó dokumentumok mindegyike magas szintű szaktudást igénylő jogi szöveg. A Bíróság nyelvi szolgálata ezért kizárólag felsőfokú jogi képzettséggel rendelkező jogász-nyelvészeket alkalmaz, akik az anyanyelvükön felül legalább két hivatalos nyelvet beszélnek felsőfokon.

2

Az igazságszolgáltatási tevékenység

A. A Bíróság 2024-ben

A Bírósághoz főként előzetes döntéshozatal iránti kérelmekkel lehet fordulni. Ha egy nemzeti bíróságnak kétségei vannak valamely uniós szabály értelmezésével vagy érvényességével kapcsolatban, felfüggeszti az előtte folyamatban lévő eljárást, és a Bírósághoz fordul. A Bíróság határozatában foglalt válasz alapján a nemzeti bíróság el tudja dönteni az elé terjesztett jogvitát. A nagyon rövid határidőn belüli választ igénylő ügyekben (például menekültügyek, határellenőrzéssel, gyermekek elvitelével kapcsolatos ügyek stb.) sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás alkalmazandó.

A Bírósághoz közvetlen keresetek is benyújthatók, amelyek célja vagy valamely uniós jogi aktus megsemmisítése („megsemmisítés iránti kereset”), vagy annak megállapítása, hogy valamely tagállam nem tartja tiszteletben az uniós jogot („kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset”). Ha a tagállam nem tesz eleget a Bíróság kötelezettségszegést megállapító ítéletében foglaltaknak, egy második, úgynevezett kettős kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárásban a Bíróság pénzbírságot szabhat ki rá.

Emellett a Törvényszék által hozott határozatokkal szemben fellebbezést lehet benyújtani. A Bíróság hatályon kívül helyezheti a Törvényszék e határozatait.

Végül a Bírósághoz vélemény iránti kérelmeket lehet intézni az Unió által harmadik állammal vagy nemzetközi szervezettel megkötött kívánt megállapodás Szerződésekkkel való összeegyeztethetőségének vizsgálata céljából (valamely tagállam vagy egy uniós intézmény által benyújtott kérelem).

Koen Lenaerts

Az Európai Unió
Bíróságának elnöke

A Bíróság tevékenysége és változása

Az elmúlt évet az Európai Unió igazságszolgáltatási szervezetrendszerére vonatkozó, a [2024/2019 európai parlamenti és tanácsi rendelet](#) útján megvalósított jogalkotási reform elfogadása és végrehajtása határozta meg, amely – a Bíróság kérelme alapján – arra irányul, hogy kiegyenlítse az ügyteher megoszlását a két uniós igazságszolgáltatási fórum között, kihasználva, hogy a 2015-ben a [2015/2422 európai parlamenti és tanácsi rendelettel](#) meghozott döntés alapján megkésztették a Törvényszék bíráinak számát. A Bíróság ezáltal továbbra is képes lesz az uniós jog értelmezésére vonatkozó feladatának észszerű határidőn belüli ellátására, annak ellenére, hogy az elé terjesztett jogviták száma jelentősen növekszik, valamint nő az olyan összetett és érzékeny ügyek száma is, amelyek többek között alkotmányossági vagy alapvető jogokkal kapcsolatos kérdésekre vonatkoznak. 2024-ben a 2019-es rekordot megközelítő számú, több mint 900 új ügyet nyújtottak be a Bírósághoz, ami igazolja az elmúlt években megfigyelt emelkedő tendenciát, és rávilágít e reform szükségességére.

920
érkezett ügy

573 előzetes döntéshozatal
iránti kérelem, ebből 6 sürgősségi
előzetes döntéshozatali eljárás

**A kérelem eredete szerint a
főbb tagállamok:**

Olaszország	98
Németország	66
Lengyelország	47
Ausztria	39
Bulgária	38

53 közvetlen kereset, ebből
39 kötelezettségszegés
megállapítása iránti kereset és
3 „kettős kötelezettségszegés”
megállapítása iránti kereset

277 fellebbezés a Törvényszék
határozataival szemben

15 költségmentesség iránti
kérelem

1 vélemény iránti kérelem

Egészen konkrétan, a reform lényegében a Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörének a Törvényszékre történő részlegesen átruházásában áll. Ez a 2024. október 1-jétől hatályos átruházás hat konkrét területet érint, amelyek a következők: közös hozzáadottértékadó-rendszer, a jövedéki adók, a vámkódex, az áruknek a Kombinált Nomenklatúra szerinti tarifális besorolása, a visszautasított beszállás vagy közlekedési szolgáltatások kérésére vagy törlése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszere.

A Bíróság ugyanakkor továbbra is hatáskörrel rendelkezik az olyan előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálására, amelyek, bár ezen ügycsoportok valamelyikének és/vagy azok közül többnek a területére tartoznak, egyúttal más területeket is érintenek, vagy önálló kérdéseket vetnek fel az elsődleges jog (ideértve az Európai Unió Alapjogi Chartáját is), a nemzetközi közjog vagy az uniós jog általános elveinek értelmezésével kapcsolatban.

A reform várhatóan érzékelhetően csökkenti majd a Bíróság munkaterhét az előzetes döntéshozatali ügyekben, amit az elmúlt év utolsó három hónapjára vonatkozó első becslések is alátámasztanak.

A reform egy másik része a Törvényszék határozataival szembeni fellebbezési eljárás hatékonyságának megőrzésére irányul. Annak érdekében, hogy a Bíróság a fontos jogkérdéseket felvető fellebbezésekre összpontosíthasson, a fellebbezések előzetes megengedhetőségének nyilvánítására irányuló mechanizmus 2024. szeptember 1-jétől kiterjed a Törvényszék olyan határozataira is, amelyeket hat új – az e mechanizmus bevezetésekor eredetileg érintett négy fellebbezési tanácsos felüli – uniós szerv vagy hivatal független fellebbezési tanácsa által hozott határozat tárgyában hozott. A mechanizmust kiterjesztették továbbá a választottbírói kikötést tartalmazó szerződések teljesítésével kapcsolatos jogvitákra is.

Az a fél, aki nem tudja fedezni az eljárás költségeit,
költségmentességet kérhet.

Végül a reform célja az is, hogy növelje az előzetes döntéshozatali eljárás átláthatóságát, és ezáltal lehetővé tegye a Bíróság vagy a Törvényszék által hozott határozatok jobb megértését. Ezentúl ugyanis az előzetes döntéshozatali ügyekben benyújtott írásbeli észrevételeket az ügy lezárását követő észszerű időn belül közzéteszik az intézmény honlapján, kivéve, ha az észrevételek előterjesztője ez ellen tiltakozik.

Az Európai Unió Bírósága alapokmányának módosítása mellett a reform végrehajtása a [Bíróság eljárási szabályzatának](#) és a [Törvényszék eljárási szabályzatának](#) módosítását is szükségessé tette, különösen az „egyablakos” rendszerben benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek első feldolgozására vonatkozó részletszabályok megállapítása, valamint a Bíróság által a Törvényszékhez továbbított kérelmekre alkalmazandó eljárás részletes szabályozása érdekében. A Bíróság eljárási szabályzata egyébiránt az egészségügyi válsághelyzet tanulságait és a technológiai fejlődést beépítő további újításokat is tartalmaz, többek között azon lehetőséggel kapcsolatban, hogy a felek vagy képviselőik pontosan meghatározott jogi és technikai feltételek tiszteletben tartása mellett felszólalhatnak videokonferencia útján is, ezek az újdonságok érintik továbbá a személyes adatoknak az ügyek elbírálása során érvényesülő védelmét, az eljárási iratoknak az e-Curia alkalmazáson keresztül történő benyújtásával és kézbesítésével kapcsolatos részletszabályokat, valamint bizonyos tárgyalások internetes közvetítését.

E módosítások nyomán sor került az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek előterjesztésére vonatkozó nemzeti bíróságoknak szóló ajánlások és a feleknek szóló gyakorlati útmutató megfelelő módosítására is.

A Bíróság összetételéhez kapcsolódóan kell megemlékezni arról a gyászról, amely 2024 júniusában érte az intézményt M. Ilešič (Szlovénia) halála folytán, aki 2004 óta volt bíró a Bíróságon.

Emellett 2024 januárjában a Bíróságról távozott M. Safjan bíró (Lengyelország), októberben pedig az összetétel igen jelentős mértékű részleges megújítására került sor, amelynek során nyolc tag, nevezetesen L. Bay Larsen elnökhelyettes (Dánia), J.-C. Bonichot bíró (Franciaország), A. Prechal bíró (Hollandia), P. G. Xuereb bíró (Málta), L. S. Rossi bíró (Olaszország), N. Wahl bíró (Svédország), valamint P. Pikamäe főtanácsnok (Észtország) és A. M. Collins főtanácsnok (Írország) megbízatása megszűnt, és kilenc új tag, nevezetesen B. Smulders bíró (Hollandia), D. Spielmann főtanácsnok (Luxemburg), M. Condinanzi bíró (Olaszország), F. Schalin bíró (Svédország), A. Biondi főtanácsnok (Olaszország), S. Gervasoni bíró (Franciaország), N. Fenger bíró (Dánia), R. Frendo bíró (Málta) és R. Norkus főtanácsnok (Litvánia) hivatalba lépett.

Az elmúlt év statisztikái azt mutatják, hogy igen magas mind a Bíróság elé került ügyek száma (920, ami közel százszal több, mint az előző három év bármelyikében), mind a Bíróság által lezárt ügyek száma (863 ügy, 80-nal több, mint az előző évben), ez utóbbi szám nagyrészt a Bíróság tagjainak részleges megújításához kapcsolódó kényszerűségekkel magyarázható. A folyamatban lévő ügyek száma így 2024. december 31-én 1206 volt. Az eljárások átlagos időtartama, az összes ügytípust együttevén, 2024-ben 17,7 hónap volt.

863 befejezett ügy

580 előzetes döntéshozatal iránti kérelem,
ebből **5** sürgősségi előzetes
döntéshozatali eljárás

53 közvetlen kereset, ebből
26 megállapított kötelezettségszegés
16 tagállammal szemben

1 „kettős kötelezettségszegés” tárgyában
hozott ítélet

213 fellebbezés a Törvényszék
határozataival szemben, ebből

48 a Törvényszék határozatát hatályon kívül
helyező fellebbezés

Az eljárások átlagos időtartama:

17,7 mois

A sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárások
átlagos időtartama: **3,3 mois**

1206

folyamatban lévő ügy
2024. december 31-én

Érintett fő területek:

A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség	141
Állami támogatások és versenyjog	137
Gazdaság- és monetáris politika	103
A jogszabályok közelítése	85
Fogyasztóvédelem	63
Környezetvédelem	62
Adózás	61
Közös kül- és biztonságpolitika	57
Szociálpolitika	48
Szellemi tulajdon	45

[Lásd a Bíróság részletes statisztikáit.](#)

A Bíróság tagjai

A Bíróságot 27 bíró és 11 főtanácsnok alkotja.

A bírákat és a főtanácsnokokat a tagállamok kormányai közös megegyezéssel, a jelölt személyeknek a szóban forgó feladatokra való alkalmasságáról szóló vélemény nyújtásával megbízott bizottsággal történő konzultációt követően nevezik ki. Megbízásuk hat évre szól, és megújítható.

Olyan személyek közül választják ki őket, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség, és akik megfelelnek az országukban a legfelsőbb bírói tisztségekbe történő kinevezéshez szükséges feltételeknek, vagy elismert szakértelemmel rendelkező jogtudósok.

A bírák a feladataik ellátása során teljesen pártatlanul és függetlenül járnak el.

A Bíróság bírái maguk közül jelölik ki az elnököt és az elnökhelyettest. A hivatalvezetőt hatéves időtartamra a bírák és a főtanácsnokok nevezik ki.

A főtanácsnokok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva „indítványnak” nevezett jogi véleményt terjesszenek elő a rájuk kiosztott ügyekben. Ez a vélemény nem kötelező jellegű, ugyanakkor a jogvita tárgyához további szempontokat nyújt.

A Bíróság összetételének 2024. októberi részleges megújításával kilenc új tag lépett hivatalba: B. Smulders bíró (Hollandia), D. Spielmann főtanácsnok (Luxemburg), M. Condinanzi bíró (Olaszország), F. Schalin bíró (Svédország), A. Biondi főtanácsnok (Olaszország), S. Gervasoni bíró (Franciaország), N. Fenger bíró (Dánia), R. Frendo bíró (Málta) és R. Norkus főtanácsnok (Litvánia).

In memoriam

Marko Ilešič szlovén bíró 2024 júniusában, hivatali ideje alatt hunyt el. Szlovénia 2004-es európai uniós csatlakozásakor nevezték ki bírónak, és ő volt a Bíróság első ilyen nemzetiségű tagja. Marko Ilešič, akit jogi és intellektuális kvalitásaira, óriási nyelvtudására, valamint emberi nagyságára tekintettel tisztelet és csodálat övezett mind szakmai, mind személyes szempontokból, nagymértékben hozzájárult az uniós jog fejlődéséhez és fejlesztéséhez, valamint a szlovén kultúra közvetítéséhez.

K. Lenaerts
elnök

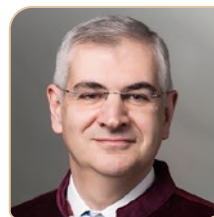
T. von Danwitz
elnökhelyettes

F. Biltgen
az első tanács elnöke

K. Jürimäe
a második tanács
elnöke

C. Lycourgos
a harmadik tanács
elnöke

I. Jarukaitis
a negyedik tanács
elnöke

**M. L. Arastey
Sahún**
az ötödik tanács
elnöke

M. Szpunar
első főtanácsnok

S. Rodin
a nyolcadik tanács
elnöke

A. Kumin
a hatodik tanács
elnöke

N. Jääskinen
a kilencedik tanács
elnöke

D. Gratsias
a tizedik tanács
elnöke

M. Gavalec
a hetedik tanács
elnöke

J. Kokott
főtanácsnok

A. Arabadjiev
bíró

**M. Campos
Sánchez-Bordona**
főtanácsnok

E. Regan
bíró

**N. J. Cardoso da
Silva Piçarra**
bíró

**J. Richard de la
Tour**
főtanácsnok

A. Rantos
főtanácsnok

I. Ziemele
bíró

J. Passer
bíró

N. Emiliou
főtanácsnok

Csehi Z.
bíró

O. Spineanu-Matei
bíró

T. Čápetá
főtanácsnok

L. Medina
főtanácsnok

B. Smulders
bíró

D. Spielmann
főtanácsnok

M. Condinanzi
bíró

F. Schalin
bíró

A. Biondi
főtanácsnok

S. Gervasoni
bíró

N. Fenger
bíró

R. Frendo
bíró

R. Norkus
főtanácsnok

A. Calot Escobar
hivatalvezető

2024. október 9-től érvényes protokolláris sorrend

B. A Törvényszék 2024-ben

A Törvényszékhez első fokon főként a személyükben és közvetlenül érintett természetes vagy jogi személyek (magánszemélyek, társaságok, egyesületek stb.) által, valamint a tagállamok által az Európai Unió intézményeinek, szerveinek vagy hivatalainak jogi aktusai ellen benyújtott közvetlen keresetekkel, továbbá az intézmények vagy alkalmazottaik által okozott kár megtérítésére irányuló közvetlen keresetekkel lehet fordulni.

A Törvényszék határozataival szemben, kizárólag jogkérdésekben, a Bírósághoz lehet fellebbezni. Azokban az ügyekben, amelyekben már kettős vizsgálatot folytattak le (egy független fellebbezési tanács, majd pedig a Törvényszék), a Bíróság a fellebbezést kizárólag akkor nyilvánítja megengedhetővé, ha e fellebbezés az uniós jog egységessége, koherenciája vagy fejlődése szempontjából jelentős kérdést vet fel.

2024. október 1-jétől a Törvényszék hatáskörrel rendelkezik arra is, hogy elbírálja a Bíróság által továbbított azon előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket, amelyek kizárólag az alábbi hat ügycsoport valamelyikének vagy azok közül többnek a területére tartoznak: a közös hozzáadottértékadó-rendszer; a jövedéki adók; a vámkódex; az áruknek a Kombinált Nomenklátúra szerinti tarifális besorolása; visszautasított beszállás vagy közlekedési szolgáltatások késése vagy törlése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség; az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszere.

A Törvényszék elé terjesztett jogviták nagy része gazdasági jellegű: szellemi tulajdon (európai uniós védjegyek és formatervezési minták), verseny, állami támogatások, valamint banki és pénzügyi felügyelet. A Törvényszék hatáskörébe tartozik az Európai Unió és alkalmazottai közötti közszolgálati jogvitákban történő határozathozatal is.

Marc van der Woude

Az Európai Unió
Törvényszékének elnöke

A Törvényszék tevékenysége és változása

A 2024-es évet meghatározó esemény, az Európai Unió igazságszolgáltatási szervezetrendszerének reformját megvalósító [2024/2019 rendelet](#) hatálybalépése folytán ez az év különösen fontos volt a Törvényszék számára. Ezzel 2024. október 1-jétől hatályos a Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörének a Törvényszékre történő részleges átruházása.

[Az Európai Unió Bíróságának alapokmánya](#) értelmében a Törvényszék immár hatáskörrel rendelkezik arra, hogy elbírálja azon előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket, amelyek kizárólag a hat alábbi ügycsoport valamelyikének vagy azok közül többnek a területére tartoznak: közös hozzáadottértékadó-rendszer, jövedéki adók, vámkódex, az áruknek a Kombinált Nomenklátúra szerinti tarifális besorolása, visszautasított beszállás vagy közlekedési szolgáltatások késése vagy törlése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és

786
érkezett ügy

667

közvetlen kereset, ebből

Szellemi és ipari tulajdon 268

Európai uniós közszolgálat 76

Állami támogatások
és versenyjog 33

7 tagállamok által
indított kereset

30 költségmentesség
iránti kérelem

19 előzetes döntéshozatalra
utalás

Az a fél, aki nem tudja fedezni az eljárás
költségeit, költségmentességet kérhet.

segítség, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszere (az új 50b. cikk). 2024. október 1. és december 31. között 19 előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel kapcsolatban hoztak a továbbításról határozatot.

A Törvényszéknek át kellett alakítania belső szervezetét is, amelynek keretében kinevezte az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálására kijelölt tanácsban eljáró tíz bírót, valamint a tanács elnökét, A. Papasavvast, a Törvényszék elnökhelyettesét. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek optimális elbírálása érdekében a Törvényszék emellett három bírót jelölt ki a főtanácsnoki feladatok ellátására. Ezenkívül eljárási szabályzata immár lehetőséget biztosít arra, hogy többek között bizonyos előzetes döntéshozatali ügyekben kilenc bíróból álló köztes létszámú tanácsban járjon el.

Emellett 2024. szeptember 1-jétől kiterjesztették a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló mechanizmust azokban az esetekben, amelyekben az Unió szervei vagy hivatalai valamelyikének független fellebbezési tanácsa által hozott határozatra vonatkozóan a Törvényszék által hozott határozat ellen fellebbezést nyújtottak be (a Bíróság alapokmányának új 58a. cikke, amelyet szintén a 2024/2019 rendelet iktatott be). A reform ezen része a Törvényszék felelősségét is növeli a tekintetben, hogy biztosítsa a jog koherenciáját és egységes alkalmazását az érintett jogterületeken.

A reform egybeesett a Törvényszék öt tagjának 2024. október 7-i távozásával, akiket a Bíróság bírójává neveztek ki. Így távozott a Törvényszékről S. Gervasoni bíró, D. Spielmann és F. Schalin tanácselnökök, R. Frendo bíró és R. Norkus bíró. A Törvényszék köszönetet mond nekik azért, hogy hosszú időn át jelentősen hozzájárultak az ítélkezési gyakorlatához. Ugyanezen a napon tett esküt a Törvényszék új tagjaként H. Cassagnabère bíró és R. Meyer bíró.

Ez a jelentős átszervezés és a tagok távozása azonban nem lassította a Törvényszék igazságszolgáltatási tevékenységét, mivel a Törvényszék 2024-ben 922 ügyet tudott lezárni. Az év során csupán 786 ügyet indítottak, a folyamatban lévő ügyek száma így tehát csökkent. Az eljárások 18,5 hónapos átlagos időtartama az ügyek hatékony kezeléséről tanúskodik, hozzátevé, hogy a Törvényszék képes még gyorsabban reagálni, ha az ügy sajátosságai ezt megkívánják. Így tudta a digitális piacok területét érintő első ítéletét 8,2 hónap alatt meghozni (*Bytedance kontra Bizottság* ítélet, [T-1077/23](#)).

2024-ben a befejezett ügyek 20,2% át kibővített tanácsban eljárva bírálta el. Ezenkívül a Törvényszék kitart azon megközelítés mellett, hogy azokat az ügyeket, amelyek bizonyos fokú jelentőséggel bírnak például a jogállamiság szempontjából, 15 bíróból álló nagytanácsban bírálja el (lásd „Az év jelentős ítéletei” című fejezetet). A Törvényszék ebben a kiemelt összetételben eljárva hozta meg ítéletét az *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles és társai kontra Tanács* ügyben, a *Medel és társai kontra Tanács* ügyben, a *Fridman és társai kontra Tanács* ügyben, valamint a *Timchenko és Timchenko kontra Tanács* ügyben.

Az előzetes döntéshozatalra vonatkozó új hatáskörével, valamint a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló mechanizmus kiterjesztése nyomán ráruházott új felelősséggel a Törvényszéknek minden szükséges eszköz a rendelkezésére áll ahhoz, hogy az elé terjesztett ügyeket hatékonyan és proaktívan bírálja el, miközben felkészül a következő, 2025 októberében kezdődő hároméves időszakra.

Új fejlemények az ítélezési gyakorlatban

Savvas Papasavvas

A Törvényszék
elnökhelyettese

A 2024-es év során ismét előtérbe került a nagytanács, a Törvényszék legkiemeltebb összetételű ítélező testülete, amelyet eddig csak ritkán és alkalmasszerűen hívtak össze. A tizenöt bíróból álló nagytanács jár el a legnagyobb jelentőségű ügyekben, valamint ha azt az ügy jogi bonyolultsága, illetve különleges körülmények indokolják (a Törvényszék eljárási szabályzata 28. cikkének (1) bekezdése). Ez az ítélező testület az elmúlt évben hat, több ügyet magában foglaló határozatot hozott, amelyek egyrészt az Oroszország által Ukrajna ellen elkövetett agressziókkal, másrészt pedig a NextGenerationEU helyreállítási tervhez kapcsolódóan a helyreállítási és rezilienciaépítési eszköz végrehajtásával függtek össze.

Először a 2024. szeptember 11-i *Fridman és társai kontra Tanács* ítéletben és a 2024. szeptember 11-i *Timchenko és Timchenko kontra Tanács* ítéletben ([T-635/22 és T-644/22](#)) a Törvényszék megerősítette a Tanács hatáskörét egyrészt arra, hogy a pénzeszközöknek a korlátozó intézkedésekkel érintett személyek általi bejelentésére és e személyeknek az illetékes nemzeti hatóságokkal való együttműködésére vonatkozó kötelezettségeket fogadjon el, másrészt pedig arra, hogy e kötelezettségek be nem tartását a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó intézkedések kijátszásának minősítse.

Ezután a 2024. október 2-i Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles és társai kontra Tanács ítéletben, a 2024. október 2-i Ordre des avocats à la cour de Paris és Couturier kontra Tanács ítéletben és a 2024. október 2-i ACE kontra Tanács ítéletben ([T-797/22](#), [T-798/22](#) és [T-828/22](#)) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedések kapcsán a Törvényszék megerősítette a jogi tanácsadási szolgáltatások orosz kormányának és oroszországi székhelyű jogi személyeknek, szervezeteknek vagy szerveknek történő nyújtására vonatkozó közvetlen vagy közvetett tilalom ([833/2014/EU tanácsi rendelet](#)) jogszerűségét. Az ügyek tárgyát az a kérdés képezte, hogy létezik-e az ügyvédi tanácsadáshoz való hozzáférést biztosító alapvető jog, egészen pontosan azokban az esetekben, amelyek semmilyen módon nem kapcsolódnak bírósági eljáráshoz. A Törvényszék a keresetet elutasította, de külön figyelmet szentelt annak, hogy pontosítsa a hatékony jogorvoslathoz való jog (az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke), valamint a szakmai titoktartáshoz való jog (7. cikk) tartalmát.

Végül a 2024. június 4-i Medel és társai kontra Tanács végzésben ([T-530/22-T-533/22](#)) a Törvényszék elutasította az azon végrehajtási határozat megsemmisítése iránti kérelmeket, amellyel a Tanács jóváhagyta Lengyelország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének értékelését, és meghatározta azokat a mérőföldkövet és célokat, amelyeket e tagállamnak el kell érnie ahhoz, hogy a megtámadott határozatban rendelkezésére bocsátott pénzügyi hozzájárulás felszabadítható legyen. A nagytanács megállapította, hogy a felperesek – négy nemzetközi szinten bírákat képviselő szövetség, amelyek tagjai főszabály szerint nemzeti, köztük lengyel szakmai szövetségek – nem rendelkeznek keresetességi joggal.

Ez a nagytanácsnak adott új lendület bizonyosan kitart 2025-ben is, mivel jelenleg további ügyek vannak folyamatban ezen ítélkező testület előtt. Emellett valószínűleg elő fog fordulni a köztes létszámú tanács elé utalás is, amelyet az ([EU, EURATOM](#)) [2024/2019 rendelet](#) hozott létre azért, hogy kiegészítse a Törvényszék kiemelt összetételű ítélkező testületeinek eszköztárát.

L. Nancollig

922
befejezett ügy

832

közvetlen kereset, ebből

Szellemi és ipari tulajdon	276
Állami támogatások és versenyjog	98
Európai uniós közszolgálat	76

1 Előzetes döntéshozatal

Az eljárások átlagos időtartama: 18,5 hónap

A Törvényszék Bíróság előtt megfellebbezett
határozatainak aránya: 35 %

1705

folyamatban lévő ügy
(2024. december 31-én)

Érintett fő területek:

Intézményi jog	552
Szellemi és ipari tulajdon	322
Gazdaság- és monetáris politika	167
Állami támogatások és versenyjog	153
Uniós közszolgálat	112
Korlátozó intézkedések	91
Dokumentumokhoz való hozzáférés	41
Mezőgazdaság	30
Közbeszerzés	29
Közegészség	24

[Lásd a Törvényszék részletes statisztikáit](#)

A Törvényszék tagjai

A Törvényszék tagállamonként két bíróból áll.

A bírákat olyan személyek közül választják ki, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség, és akik megfelelnek a felsőbb bírói tisztségbe történő kinevezéshez szükséges alkalmassági feltételeknek. A bírákat a tagállamok kormányai közös megegyezéssel, a jelölt személyek alkalmasságáról szóló vélemény nyújtásával megbízott bizottsággal történő konzultációt követően nevezik ki. Megbízásuk hat évre szól, és megújítható. A bírák maguk közül választják meg hároméves időtartamra az elnököt és az alelnököt. A bírák hatéves időtartamra hivatalvezetőt neveznek ki.

A bírák a feladataik ellátása során teljesen pártatlanul és függetlenül járnak el.

A Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörének a Törvényszékre történő részleges átruházására tekintettel az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálása során a főtanácsnoki feladatok ellátására a Törvényszék J. Martín y Pérez de Nanclares és M. Brkan bírákat, akadályoztatás esetére pedig helyettesként I. Gâlea bírót választotta meg.

2024 októberében hivatalba lépett a Törvényszék két új tagja, H. Cassagnabère bíró (Franciaország) és R. Meyer bíró (Luxemburg), akik a Bíróságra kinevezett S. Gervasoni és D. Spielmann bírákat váltották.

M. van der Woude
elnök

S. Papasavvas
elnökhelyettes

A. Marcoulli
a második tanács
elnöke

R. da Silva Passos
a negyedik tanács
elnöke

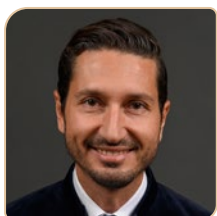
J. Svenningsen
az ötödik tanács
elnöke

M. J. Costeira
a hatodik tanács
elnöke

K. Kowalik-Bańczyk
a hetedik tanács elnöke

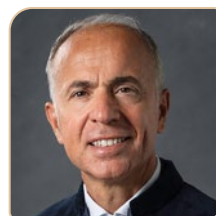
A. Kornezov
a nyolcadik tanács
elnöke

L. Truchot
a kilencedik tanács
elnöke

O. Porchia
a tizedik tanács
elnöke

R. Mastroianni
az első tanács elnöke

P. Škvařilová-Pelzl
a harmadik tanács
elnöke

M. Jaeger
bíró

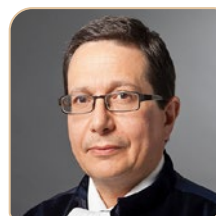
H. Kanninen
bíró

J. Schwarcz
bíró

M. Kancheva
bíró

E. Buttigieg
bíró

V. Tomljenović
bíró

L. Madise
bíró

N. Póltorak
bíró

I. Reine
bíró

P. Nihoul
bíró

U. Öberg
bíró

C. Mac Eochaidh
bíró

G. De Baere
bíró

T. Pynnä
bíró

J. C. Laitenberger
bíró

**J. Martín y Pérez
de Nanclares**
bíró

G. Hesse
bíró

**M. Sampol
Pucurull**
bíró

M. Stancu
bíró

I. Nömm
bíró

G. Steinfatt
bíró

T. Perišin
bíró

D. Petrлік
bíró

M. Brkan
bíró

P. Zilgalvis
bíró

Kecsmár K.
bíró

I. Gâlea
bíró

I. Dimitrakopoulos
bíró

D. Kukovec
bíró

S. Kingston
bíró

Tóth T.
bíró

B. Ricziová
bíró

E. Tichy-Fisslberger
bíró

W. Valasidis
bíró

S. Verschuur
bíró

S. L. Kalèda
bíró

**L. Spangsberg
Grønfeld**
bíró

H. Cassagnabère
bíró

R. Meyer
bíró

V. Di Bucci
hivatalvezető

2024. október 9-től érvényes protokolláris sorrend

C. Az ítélkezési gyakorlat 2024-ben

Fókusz 2020. évi mobilitási csomag: tisztességes verseny és a munkafeltételek javítása a biztonságosabb, fenntarthatóbb és méltányosabb közúti ágazat érdekében

2024. október 4-i *Litvánia és társai kontra Parlament és Tanács* ítélet
([C-541/20–C-555/20](#))

A 2020. évi mobilitási csomag

2020-ban az Európai Unió reformcsomagot fogadott el a közúti fuvarozási ágazatban két fő célkitűzés elérése érdekében:

1. A járművezetők munkafeltételeinek javítása:

- a heti pihenőidő járműben való eltöltésének megtiltásával;
- azáltal, hogy biztosítani kell a pihenőidő eltöltése érdekében a lakóhelyre vagy a munkáltató működési központjába való rendszeres (három- vagy négyhetente történő) visszatérést;
- a második generációs intelligens menetíró készülékek felszerelésére vonatkozó kötelezettség hatálybalépésének előrehozásával.

2. A tisztességes verseny megteremtése:

- azáltal, hogy a járműveknek nyolchetente vissza kell térniük a fuvarozási vállalkozás székhelye szerinti tagállamban található működési központba;
- a valamely fogadó tagállamban végrehajtott kabotázsciklust követően bevezetett négynapos várakozási időszak előírásával (amely alatt a nem honos fuvarozók számára nem engedélyezett, hogy ugyanazzal a járművel kabotázsműveleteket hajtsanak végre e tagállamban);
- azáltal, hogy a járművezetőket bizonyos konkrét esetekben „kiküldött munkavállalóknak” minősítik, úgy, hogy rájuk a fogadó tagállamban hatályos munkafeltételek és díjazás vonatkozzon.

A kabotázs a valamely tagállamon belül az ott székhellyel nem rendelkező fuvarozó által végzett fuvarozás. Az ilyen fuvarozás elfogadott addig, amíg nem válik e tagállamban állandó jelleggel végzett tevékenységgé.

A második generációs intelligens menetíró készülék egy olyan elektronikus készülék, amely rögzíti a járművezetők vezetési idejét, a szüneteket és a pihenőidejüket. Hozzájárul ahhoz, hogy biztosítani lehessen a közúti közlekedés biztonságát, a járművezetők munkafeltételeinek tiszteletben tartását és a csalások megelőzését.

A mobilitási csomag a közúti fuvarozás jogi szabályozására vonatkozó három jogalkotási aktusból áll. Ez az ambiciózus reform heves vitákat váltott ki, amelyek számos bírósági eljáráshoz vezettek. Hét tagállam – Litvánia, Bulgária, Románia, Ciprus, Magyarország, Málta és Lengyelország – tizenöt keresetet nyújtott be a Bírósághoz a mobilitási csomag egyes rendelkezéseinek megsemmisítése iránt.

A Bíróság ítélete nagyrészt megerősítette a csomag érvényességét.

A Bíróság annak elismerése mellett, hogy a járművezetők munkafeltételeinek javítása a fuvarozási vállalkozások által viselt költségek növekedését eredményezheti, hangsúlyozta, hogy e szabályok, amelyek különbségtétel nélkül alkalmazandók az Unió egész területén, nem különböztetik meg hátrányosan „az Unió periferiáján” található tagállamokban letelepedett fuvarozási vállalkozásokat. Az, hogy e szabályok bizonyos vállalkozásokra esetlegesen nagyobb hatást gyakorolnak, e vállalkozások azon gazdasági döntésének függvénye, hogy szolgáltatásaikat a saját székhelyüktől távol eső tagállamokban letelepedett címzettek részére nyújtják.

Ami a „kiküldött munkavállalóként” történő minősítést illeti (amely lehetővé teszi a járművezetők számára, hogy a fogadó tagállamban hatályos minimális munkafeltételek és díjazás illesse meg őket, nem pedig a fuvarozó székhelye szerinti tagállamban hatályos, esetleg kedvezőtlenebb feltételek), ez az intézkedés **a méltányos munkafeltételek biztosítását és a tisztességtelen verseny elleni küzdelmet** szolgálja. Ez a változás a munkavállalók számára előnyös volt ugyan, de a tagállamok körében vitákat váltott ki, és ezek közül egyesek – különösen azok, ahol a bérköltségek alacsonyak – attól tartottak, hogy vállalkozásaik költségei növekedni fognak, és az új szabályok folytán bonyolultabb lesz az adminisztráció. A Bíróság megerősítette az uniós jogalkotó ezen intézkedését, amelyet azzal a céllal hozott, hogy megfelelő egyensúlyt biztosítson a fennálló különböző érdekek között.

A fogadó tagállamban végrehajtott kabotázsciklust követő négynapos várakozási időszakokra vonatkozó kötelezettség kapcsán a Bíróság hangsúlyozta, hogy annak célja a helyi vállalkozások védelme és a tisztességtelen verseny megelőzése annak megakadályozásával, hogy az ismétlődő kabotázsműveletek ténylegesen a fogadó tagállamban végzett állandó tevékenységgé váljanak. Néhány tagállam vitatta ezt a kötelezettséget, mivel az korlátozza a vállalkozások rugalmasságát, arra kényszerítve őket, hogy a bevételkiesést eredményező inaktív időszakok elkerülése érdekében módosítsák az útvonalait. A Bíróság elutasította ezeket az érveket, rámutatva arra, hogy az intézkedés mindössze azt tiltja, hogy ezen időszak alatt ugyanabban a fogadó tagállamban kabotázsműveleteket végezzenek, ami nem képezi akadályát a más tagállamokban végzett egyéb nemzetközi szállítási vagy kabotázsműveleteknek.

A Bíróság azonban megsemmisítette azt a kötelezettséget, hogy a járműveknek nyolchetente vissza kell térniük a fuvarozási vállalkozás működési központjába. Megállapította, hogy a Parlament és a Tanács nem bizonyította, hogy elegendő adat állt rendelkezésére ezen intézkedés arányosságának, valamint társadalmi, környezeti és gazdasági hatásainak értékeléséhez.

Fókusz Ökológiai termelés és az ökológiai termékek jelölése

Herbaria Kräuterparadies II ítélet ([C-240/23](#))

A német Herbaria társaság a „Blutquick” nevű ital gyártója, amelyet étrend-kiegészítőként forgalmaznak. Ez az ital az ökológiai termelésből származó összetevők mellett nem növényi vitaminokat és hozzáadott vasat is tartalmaz. A csomagoláson megtalálható az Unió ökológiai logója és az „ellenőrzött ökológiai termelésre” való utalás.

2012 januárjában a német hatóságok megtiltották a Herbaria számára az ökológiai termelésre utaló jelölés használatát, mivel az uniós jog csak akkor teszi lehetővé vitaminok és ásványi anyagok hozzáadását az „ökológiai” kifejezéssel ellátott, feldolgozott termékekhez, ha ezek használatát törvény írja elő.

A Bíróság egy első ügyben előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem alapján eljárva ([C-137/13](#)) megállapította, hogy ezen anyagok felhasználása csak abban az esetben minősül törvény által előírtnak, ha uniós szabály vagy azzal összeegyeztethető nemzeti szabály közvetlenül előírja azok valamely élelmiszerhez való hozzáadását annak érdekében, hogy az forgalmazható legyen. Mivel a „Blutquickhoz” adott vitaminok és vas-glükonát esetében ez a követelmény nem teljesült, a német bíróság – amely a Bírósághoz fordult – elutasította a Herbaria keresetét.

Az ügy ezután a német szövetségi közigazgatási bíróság elé került, ahol a Herbaria már nem az Európai Unió ökológiai termelés jelölésére szolgáló logójának feltüntetésére vonatkozó tilalmat vitatta, hanem saját terméke és az Egyesült Államokból importált hasonló termék közötti egyenlőtlen bánásmódra hivatkozott.

Az uniós jog ugyanis elismeri az Egyesült Államokat olyan **harmadik országgént**, amelynek **termelési és ellenőrzési szabályai egyenértékűek** az Európai Unió ilyen szabályaival. A Herbaria szerint ez lehetővé teszi, hogy az Egyesült Államokból származó, saját termelési szabályaiknak megfelelő termékeket az Unióban ökológiai terméként forgalmazzanak. Ez a helyzet egyenlőtlen bánásmódot eredményez, mivel a versengő amerikai termékeken szerepelhet az Unió ökológiai termelés jelölésére szolgáló logója akkor is, ha azok nem felelnek meg az Unióban alkalmazandó ökológiai termelési szabályoknak.

A német szövetségi közigazgatási bíróság ezzel kapcsolatban intézett kérdést a Bírósághoz.

A Bíróság ítéletében kimondta, hogy **csak azok a termékek használhatják az uniós ökológiai logót, amelyek megfelelnek az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről szóló rendeletben megállapított valamennyi előírásnak**. Ez a logó tehát nem használható a harmadik országban az uniós jog szerinti termelési szabályokkal mindössze egyenértékű szabályok szerint előállított termékeken. E tilalom kiterjed az ilyen előállításra utaló kifejezések használatára is.

A Bíróság hangsúlyozta, hogy sértené a belső piacon belüli tisztességes versenyt, ha e logó és e kifejezések egyaránt használhatók lennének – az akár az Unióban, akár harmadik országokban – az ökológiai termelésre vonatkozó európai normáknak megfelelően előállított termékekre, valamint a harmadik országokban e szabályokkal mindössze egyenértékű szabályok szerint előállított termékekre is. Emellett ez a fogyasztók

megtévesztéséhez is vezethet, márpedig a logó létjogosultsága éppen abban áll, hogy világos és egyértelmű módon tájékoztassa a fogyasztókat arról, hogy a termék teljes mértékben megfelel a rendeletben megállapított előírásoknak.

Ezzel szemben a Bíróság megállapítja, hogy harmadik ország ökológiai termelés jelölésére szolgáló logója használható az ezen országban előállított termékeken, még akkor is, ha a logó az ökológiai termelésre utaló kifejezéseket tartalmaz.

Az Európai Unió ökológiai logója

Az [Európai Unió ökológiai logója](#) egységes vizuális arculatot biztosít az Unióból származó ökológiai termékeknek. Megkönnyíti a fogyasztók számára az ökológiai termékek azonosítását, és segíti a mezőgazdasági termelőket e termékek valamennyi tagállamban történő forgalmazásában.

Az ökológiai logó csak olyan termékeken használható, amelyeket engedéllyel rendelkező szervezet ökológiai termékként tanúsított, garantálva, hogy azok megfeleltek az előállításuk, feldolgozásuk, szállításuk és tárolásuk módjára vonatkozó szigorú szabályoknak. Az ökológiai logó csak akkor használható a termékeken, ha azok legalább 95%-ban ökológiai összetevőket tartalmaznak, és emellett a fennmaradó 5%-ra vonatkozóan további szigorú feltételeket is betartanak. Ugyanaz az összetevő nem lehet jelen a termékben ökológiai és nem ökológiai formában.

A 2018/848 rendelet

Az [ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről szóló 2018/848 rendelet](#) célja, hogy biztosítsa a tisztességes versenyt, az ágazati belső piac megfelelő működését és az ökológiaiként jelölt termékekbe vetett fogyasztói bizalmat.

A rendelet általános és részletes termelési szabályokat állapít meg. A jelölés tekintetében megköveteli a fogyasztók tájékoztatására vonatkozó szabályok betartását, különösen a fogyasztók félrevezetésének és megtévesztésének elkerülése érdekében. A rendelet különös rendelkezéseket is megállapít az ökológiai és az átállási termékek jelölésére vonatkozóan egyrészt a gazdasági szereplők érdekeinek – akik arra töreksenek, hogy termékeik megfelelően azonosíthatók legyenek, és egyenlő versenyfeltételeket élvezzenek –, másrészt a fogyasztók érdekeinek védelme érdekében.

A Bíróság ökológiai termékekkel kapcsolatos egyéb ítéletei

2017. október 12-i *Kamin und Grill Shop* ítélet ([C-289/16](#))

Az [ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló 834/2007 rendelet](#) értelmében az ökológiai termékeket forgalmazó gazdasági szereplő köteles a vállalkozását alávetni egy ellenőrzési rendszernek. Azon gazdasági szereplők, akik/ amelyek közvetlenül a végső fogyasztó vagy végfelhasználó részére értékesítik a termékeket, bizonyos feltételek mellett mentesülhetnek e kötelezettség alól. A Bíróság megállapította, hogy szükséges, hogy az értékesítésre a gazdasági szereplő

vagy eladószemélyzete és a végső fogyasztó egyidejű jelenléte mellett kerüljön sor. Következésképpen az ilyen termékeket online forgalmazó gazdasági szereplők nem részesülhetnek ebben a mentességben.

2019. február 26-i *Œuvre d'assistance aux bêtes d'abattoirs* ítélet (C-497/17)

A [834/2007 rendelet](#) nem engedélyezi az Unió ökológiai logójának olyan állatokból származó termékeken való elhelyezését, amelyek előzetes kábítás nélkül olyan vallási célú vágás tárgyát képezték, amelyet [az állatok leölésük során való védelméről szóló 1099/2009 rendeletben](#) meghatározott feltételeknek megfelelően végeztek el.

2021. április 29-i *Natumi* ítélet (C-815/19)

A [834/2007 rendelet részletes végrehajtási szabályainak megállapításáról szóló 889/2008 rendelettel](#) ellentétes a *Lithothamnium calcareum* alga megtisztított, megszárított és finomra őrölt lerakódásaiból nyert pornak a mezőgazdasági eredetű, nem ökológiai összetevőként való felhasználása az ökológiai élelmiszerek (többek között rizs- és szójaalapú ökológiai italok) feldolgozásakor azok kalciummal való dúsítása céljából.

Fókusz A Covid19-oltóanyagokra vonatkozó beszerzési szerződésekhez való nyilvános hozzáférés

Auken és társai kontra Bizottság, valamint Courtois és társai kontra Bizottság ítélet ([T-689/21](#) és [T-761/21](#))

2020 júniusában az Európai Unió elindította a Covid19-oltóanyagok beszerzésére vonatkozó stratégiáját. Ennek keretében a Bizottság megállapodást írt alá a 27 tagállammal, amely lehetővé tette számára, hogy a nevükben előzetes beszerzési megállapodásokat kössön a gyártókkal.

A védőoltások korai alkalmazásához fűződő közegészségügyi érdekre tekintettel a gyógyszeripari vállalkozások számára az oltóanyagok kifejlesztéséhez szükséges időt lerövidítették. A Bizottság és a tagállamok az e vállalkozásoknál felmerülő kockázatok ellentételezése érdekében az oltóanyag-stratégiába beépítették a gyártó és a tagállamok közötti kockázatmegosztás elvét, csökkentve ezzel a gyártó felelősségét a termékével kapcsolatos nemkívánatos hatások esetén.

A szerződések nyilvánosságra hozott változataiban bizonyos részeket kitakartak, kihagyva belőlük a pénzügyi kockázatokra, az adományozásra és a viszonteladásra vonatkozó információkat, valamint az összeférhetlenségi nyilatkozatokat.

2021-ben polgárok és európai parlamenti képviselők megtámadták az oltóanyagok beszerzésére irányuló 2020-as szerződésekkel kapcsolatos bizonyos dokumentumokhoz való teljes körű hozzáférést részlegesen megtagadó európai bizottsági határozatot. A hozzáférés iránti kérelmek a gyógyszeripari vállalkozások kártalanítási kikötéseire vonatkoztak. E záradékok értelmében szándékos köteleességszegés vagy a gyártás során elkövetett súlyos mulasztás miatt bekövetkezett teljesítési hiba esetén a laboratóriumoknak kellett a károsultakat kártalanítaniuk, míg más esetekben ez a felelősség a tagállamokat terhelte.

A polgárok és a képviselők az oltóanyagok beszerzésével foglalkozó tárgyalócsoport tagjainak összeférhetlenségi nyilatkozataihoz is hozzáférést kértek. Meg akarták ismerni a tárgyalások lefolytatásának módját, különösen azt a 2021 májusában kötött gigaszerződést, amely további 1,8 milliárd adag oltóanyag 35 milliárd euróért történő beszerzésére irányult.

A Bizottság az ügyek bizalmas jellegére és a magánélet védelmére hivatkozva csak részleges hozzáférést biztosított ezekhez a dokumentumokhoz, és szerkesztett változatokat tett közzé.

A Bizottság határozatai ellen benyújtott két kereset tárgyában eljáró Törvényszék e határozatokat részben megsemmisítette.

A **kártalanítási kikötésekhez** való szélesebb körű hozzáférés iránti kérelemmel kapcsolatban a Törvényszék emlékeztetett arra, hogy e kikötések szerződésbe foglalásának indokát – vagyis az oltóanyagok kifejlesztéséhez szükséges idő lerövidítése miatt a gyógyszeripari vállalkozásoknál felmerülő kockázatok ellentételezését – a

tagállamok jóváhagyták, és az nyilvánosságra került. A Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy az e kikötésekhez, a szerződések bizonyos fogalommeghatározásaihoz (mint például a „szándékos kötelességzegés” és a „minden észszerű erőfeszítés”), valamint az oltóanyagok adományozására és viszonteladására vonatkozó kikötésekhez való szélesebb körű hozzáférés mennyiben sértené a szóban forgó gyógyszeripari vállalkozások kereskedelmi érdekeit.

A közös tárgyalócsoporthoz tartozó tagjai személyazonosságának – az összeférhetetlenségi nyilatkozatokban való – hozzáférhetővé tételére irányuló kérelem kapcsán a Törvényszék megállapította, hogy az közérdekű célból szükséges volt. Kizárólag e személyazonosság hozzáférhetővé tétele révén lehetséges ugyanis ellenőrizni, hogy a tárgyalócsoporthoz tartozó tagjai tekintetében nem áll fenn összeférhetetlenség. Márpedig a szerződések tárgyalása során követett eljárás ezen átláthatósága növeli az uniós polgároknak a Bizottság oltóanyag-stratégiájába vetett bizalmát, és hozzájárul a hamis információk terjesztése elleni küzdelemhez. A Törvényszék tehát úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem mérlegelte megfelelően az összeférhetetlenséggel és a magánélet megsértésének veszélyével kapcsolatos fennálló érdekeket.

A dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés: az átláthatóság kulcsfontosságú tényezője

Az [1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet](#) célja, hogy a nyilvánosság számára a lehető legszélesebb körű hozzáférést biztosítsa a Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz. Célja az intézmények átláthatóságának, legitimitásának és elszámoltathatóságának növelése.

Ez a jog azonban nem feltétlen. Bizonyos köz- vagy magánérdekek, például a közbiztonság, a belső döntéshozatal és a jogi vélemények bizalmas jellege, pénzügyi, gazdasági vagy kereskedelmi érdekek, továbbá a személyes adatok védelmére tekintettel kivételekkel érvényesül.

Az intézményeknek egyensúlyt kell teremteniük az átláthatóság és ezen érdekek védelme között, minden egyes esetben mérlegelve, hogy a hozzáférhetővé tétel nem sérti-e azokat. A hozzáférhetővé tétel végső soron akkor követelhető, ha a nyomós közérdek fennállása bizonyítást nyert.

A hozzáférés megtagadása esetén a kérelmező felülvizsgálatot kérhet az érintett intézménytől, majd – ismételt megtagadás esetén – az európai ombudsmanhoz fordulhat, vagy keresetet nyújthat be az Európai Unió Törvényszékéhez.

A Törvényszék és a Bíróság által megállapított néhány alapelv

A *De Capitani kontra Parlament* ítéletben ([T-540/15](#)) a Törvényszék megállapította, hogy az uniós intézmények csak kellően indokolt esetekben tagadhatják meg a jogalkotási eljáráshoz kapcsolódó bizonyos dokumentumokhoz való hozzáférést.

A hozzáférést megtagadó intézménynek vagy szervnek bizonyítania kell, hogy az mennyiben veszélyeztetné „konkrét, tényleges és észszerűen előre látható” módon az 1049/2001 rendeletben előírt kivételek valamelyike által védett érdeket. Amint azt a Bíróság a *ClientEarth kontra Bizottság* ítéletben ([C-57/16 P](#)) megállapította, a feltételezésen alapuló vagy nem konkrét sérelem nem elegendő az ilyen megtagadás igazolásához.

Az Európai Unió Bírósága előtti bírósági eljárásokban a tagállamok vagy intézmények által benyújtott beadványokhoz való hozzáférés kérdésével több jelentős ítélet foglalkozott. A *Bizottság kontra Breyer* ügyben ([C-213/15 P](#)) a Bíróság az ítéletében kimondta, hogy egy tagállam Bizottságnál lévő beadványai az 1049/2001 rendelet hatálya alá tartoznak. Bár e beadványok bizalmas jellegét a bírósági eljárás időtartama alatt meg kell őrizni, a Bizottság az eljárás befejezését követően további indok nélkül nem tagadhatja meg az azokhoz való hozzáférést.

A Bíróság a *Svédország és társai kontra API és Bizottság* ítéletben ([C-514/07 P](#), [C-528/07 P](#) és [C-532/07 P](#)) már felállította az Unió intézménye által benyújtott beadványhoz való hozzáférés megtagadásának általános vélelmét a bírósági eljárás során. Az eljárás befejezését követően azonban minden egyes kérelmet eseti alapon kell értékelni annak megállapítása érdekében, hogy a rendeletben foglalt kivételek alkalmazandók-e.

Fókusz Az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedések

2024. március 20-i *Mazepin kontra Tanács* ítélet ([T-743/22](#)); 2024. szeptember 11-i *Fridman és társai kontra Tanács* ítélet ([T-635/22](#)); 2024. szeptember 11-i *Timchenko és Timchenko kontra Tanács* ítélet ([T-644/22](#)); 2024. szeptember 11-i *NSD kontra Tanács* ítélet ([T-494/22](#))

A korlátozó intézkedések vagy „szankciók” az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájának kulcsfontosságú eszközei. Ezek vagyoni eszközök befagyasztása, az Unió területére való belépési tilalom vagy gazdasági szankciók formáját ölthetik. Céljuk az Unió alapvető értékeinek, alapvető érdekeinek és biztonságának védelme azáltal, hogy nyomást gyakorolnak a célzott személyekre vagy szervezetekre, beleértve harmadik országok kormányait is, hogy változtassák meg politikájukat vagy magatartásukat.

Oroszországnak az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét 2014 óta aláásó intézkedései, és mindenekelőtt az Ukrajna ellen 2022-ben indított agressziós háború fokozták az orosz kormányt támogató természetes és jogi személyekkel szembeni uniós szankciókat. Több tíz, a Tanács e területen hozott határozatainak jogszerűségét és hatályát vitató ügyet terjesztettek az Európai Unió Törvényszéke elé.

Ezek az esetek jól szemléltetik az egyensúly keresését a kiszabott szankciók hatékonyságához szükséges szigor és az egyéni jogok védelme között. A Törvényszék megerősítette az Unió széles hatáskörét az orosz kormány gazdasági és anyagi támogatásával szembeni fellépésre, ugyanakkor megköveteli az elfogadott intézkedések bizonyítását és a megalapozott indokolást.

***NSD kontra Tanács* ítélet ([T-494/22](#))**

A Törvényszék **megerősítette** a National Settlement Depository (NSD) orosz társasággal szemben elfogadott szankciókat. A Tanács álláspontja szerint e társaság alapvető fontosságú szerepet töltött be Oroszország pénzügyi rendszerének működésében, és mind az orosz kormány, mind az orosz központi bank részére anyagi és pénzügyi támogatást nyújtott.

A Törvényszék megállapította, hogy az NSD rendszerszinten jelentős pénzügyi intézményként az orosz kormány számára lehetővé tette, hogy az Ukrajna destabilizálására irányuló tevékenységeinek folytatása érdekében jelentős forrásokat mozgósítson. A Törvényszék elutasította az NSD arra alapított érveit is, hogy a korlátozó intézkedések a szankciók hatálya alá nem tartozó ügyfelei pénzeszközeinek a befagyasztását eredményezték, hangsúlyozva, hogy utóbbiak a tulajdonhoz való joguknak az NSD-vel szemben alkalmazott intézkedések járulékos következményeként jelentkező megsértése esetén a nemzeti bíróságokhoz fordulhatnak.

Mazepin kontra Tanács ítélet (T-743/22)

Az Európai Unió Törvényszéke megsemmisítette a korábbi Forma 1-es pilóta, Nikita Mazepin nevének fenntartását a szankciók hatálya alá tartozó személyek jegyzékén. Nevét a Tanács az apjával, a befolyásos üzletemberrel, Dmitry Mazepinnel való kapcsolata miatt vette fel a jegyzékbe, akinek tevékenysége jelentős jövedelmet biztosít az orosz kormány számára, és aki a Haas istálló versenyzőjeként tevékenykedő fiának fő támogatója volt.

A Törvényszék úgy ítélte meg, hogy Dmitry Mazepin és a fia közötti kapcsolat nem volt kellően bizonyított, rámutatva többek között arra, hogy utóbbi a vitatott határozat elfogadásának időpontjában már nem volt a szóban forgó istálló versenypilótája. A Törvényszék egyebekben hangsúlyozta, hogy a családi kapcsolat önmagában nem elegendő a Nikita Mazepinnel szembeni szankciók fenntartásának igazolására alkalmas közös érdekek bizonyításához.

Fridman és társai kontra Tanács ítélet és a Timchenko és Timchenko kontra Tanács ítélet (T-635/22 és T-644/22)

A Törvényszék **megerősítette**, hogy a szankcionált személyek és szervezetek kötelesek pénzeszközeiket bejelenteni, és együtt kell működniük az illetékes hatóságokkal annak érdekében, hogy a pénzeszközök befagyasztását ne lehessen jogi és pénzügyi konstrukciók révén kijátszani. Úgy ítélte meg, hogy ezek a Tanács által bevezetett kötelezettségek szükségesek ahhoz, hogy biztosítsák a szankciók hatékonyságát és egységes alkalmazását valamennyi tagállamban. A Törvényszék elutasította azokat a kifogásokat is, amelyek szerint a Tanács a tagállamok számára fenntartott büntetőjogi hatásköröket gyakorolt, mivel úgy ítélte meg, hogy ezek az intézkedések nem büntetőjogi jellegűek, és elfogadásuk összességében illeszkedik az uniós jog szabályozási keretébe.

Az Oroszországgal szembeni uniós szankciók

Az Unió 2014 márciusa óta több lépésben korlátozó intézkedéseket vezetett be Oroszországgal szemben, többek között a Krím jogellenes annektálására (2014) és az Ukrajna elleni katonai agresszióra (2022) válaszul.

Ezek az intézkedések arra irányulnak, hogy meggyengítsék **Oroszország** gazdasági bázisát, megfosszák az országot a kritikus technológiáktól és piacoktól, és számottevően korlátozzák hadviselésre irányuló képességét. Az Unió **Belarusszal, Iránnal és Észak-Koreával** szemben is szankciókat fogadott el, amiért ezek az országok támogatják Oroszországot az Ukrajna elleni katonai agresszióban.

A szankciók több mint 2300 személyre és szervezetre (bankokra, politikai pártokra, vállalatokra, félkatonai csoportokra) vonatkoznak. A következőkre terjednek ki:

- az Unióba való beutazási tilalom;
- a vagyoni eszközök befagyasztása;
- a pénzeszközök rendelkezésre bocsátásának tilalma.

A Tanács az Unióban befagyasztott magánvagyon értékét 24,9 milliárd euróra becsüli. Az Orosz Központi Bank Unióban zárolt vagyoni eszközeinek összege 210 milliárd euró.

A tanácsi határozatokban előírt korlátozó intézkedéseket **folyamatosan felülvizsgálják**. Ha a Tanács úgy ítéli meg, hogy célkitűzései nem valósultak meg, az intézkedéseket meg kell újítani, vagy adott esetben módosítani kell.

Az év jelentős ítéletei

Alapvető jogok

Az Európai Unió biztosítja az alapvető jogok védelmét, különösen az Alapjogi Charta révén, amely tartalmazza az uniós polgárok egyéni, polgári, politikai, gazdasági és szociális jogait. Az emberi jogok tiszteletben tartása az Unió alapját képező értékek egyike, és az Unió alapvető kötelezettsége szakpolitikáinak és programjainak megvalósítása során.

Az Európai Unió Alapjogi Chartája – valódi hatást gyakorló, kötelező erejű szabályok

[Lásd a YouTube-videót](#)

2022-ben az Ukrajna elleni orosz agresszió intenzívebbé válására válaszul az Európai Unió Tanácsa szankciókat fogadott el azért, hogy nyomást gyakoroljon Oroszországra. A meghozott intézkedések között szerepel a jogi tanácsadási szolgáltatások Oroszország kormányának és oroszországi székhelyű jogi személyeknek, szervezeteknek vagy szerveknek történő nyújtására vonatkozó tilalom. Belga és francia ügyvédek e tilalom megsemmisítése iránti kérelemmel fordultak az Európai Unió Törvényszékéhez. Véleményük szerint ez a tilalom sérti az ügyvédi tanácsadáshoz való hozzáférést biztosító alapvető jogokat. A Törvényszék emlékeztetett a hatékony bírói jogvédelemhez fűződő alapvető jogra, amely magában foglalja az ügyvédi tanácsadáshoz és képviselőhöz való jogot egy folyamatban lévő vagy valószínűsíthető jogvitában. Ugyanakkor rámutatott, hogy a vitatott tilalom nem érinti sem a bírósági eljáráshoz nem kapcsolódó, sem a természetes személyek részére nyújtott jogi tanácsadási szolgáltatásokat. Következésképpen a kereseteket elutasította.

2024. október 2-i *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles és társai kontra Tanács, Ordre des avocats à la Cour de Paris és Couturier kontra Tanács* ítélet és *ACE kontra Tanács* ítélet ([T-797/22](#), [T-798/22](#) és [T-828/22](#))

A *Le Monde* újság 2006-ban közzétett egy cikket, amely a Real Madrid labdarúgóklubot összefüggésbe hozta bizonyos doppinggal kapcsolatos híresztelésekkel. Miután rágalmazás miatt Spanyolországban elmarasztalták, a *Le Monde* a sajtószabadságra hivatkozva vitatta ezen ítélet Franciaországban történő végrehajtását. A francia semmítőszék ezzel kapcsolatban a Bírósághoz fordult, amely megállapította, hogy az ítéletek kölcsönös elismerése korlátozható, ha az az alapvető jogok nyilvánvaló megsértésével jár. A Bíróság szerint a médiával szembeni aránytalan szankciók – például a túlzott összegű kártérítés – visszatartathják a sajtót attól, hogy közérdekű témákkal foglalkozzon, ami összeegyeztethetetlen az Európai Unió demokratikus értékeivel.

2024. október 4-i *Real Madrid Club de Fútbol* ítélet ([C-633/22](#))

Személyes adatok

Az Európai Unió részletesen szabályozza a személyes adatok védelmét. Az ilyen adatok kezelésének és megőrzésének meg kell felelnie a szabályozásban meghatározott jogszerűségi feltételeknek, a feltétlenül szükséges mértékre kell korlátozódnia, és nem sértheti aránytalanul a magánélethez való jogot.

A Bíróság a digitális világban

[Lásd a YouTube-videót](#)

Egy német állampolgár egy német bíróság előtt megtámadta a Wiesbaden tartományi fővárosnak az ujjnyomatképet nem tartalmazó új személyazonosító igazolvány kiállítását megtagadó határozatát. A német bíróság azt kérte a Bíróságtól, hogy vizsgálja meg a két ujjnyomtatnak a személyazonosító igazolványok adathordozójába való beillesztésére vonatkozó kötelezettséget előíró uniós rendelet érvényességét. A Bíróság megállapította, hogy ez a kötelezettség, amelyet az igazolványok hamisítása és a személyazonossággal való visszaélés elleni küzdelem igazol, összeegyeztethető a magánélet tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogokkal. Ugyanakkor a téves jogalap megválasztásával elfogadott rendeletet érvénytelennek nyilvánította, a joghatásait azonban 2026. december 31-ig fenntartotta annak érdekében, hogy új szöveget lehessen elfogadni. A rendeletet ugyanis tévesen az EUMSZ 21. cikk (2) bekezdése (a polgárok szabad mozgása) alapján, és nem az EUMSZ 77. cikk (3) bekezdése (a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség) alapján fogadták el, amelyhez a Tanács egyhangú határozata szükséges.

2024. március 21-i *Landeshauptstadt Wiesbaden* ítélet ([C-61/22](#))

Bulgáriában egy személyt hamis tanúzás miatti nyomozás keretében felvettek a rendőrségi nyilvántartásba. Egy év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték, majd a büntetés letöltését követően kérte, hogy töröljék a nyilvántartásból. A bolgár jog szerint az adatait e nyilvántartásban – az említett személy haláláig – korlátlan ideig tárolják. A bolgár legfelsőbb közigazgatási bíróság kérdéseket intézett a Bírósághoz e szabályozásnak az uniós joggal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban. A Bíróság válaszában kimondta, hogy a bűncselekmény miatt elítélt személyek biometrikus és genetikai adatainak a halálukig történő általános és különbségtétel nélküli tárolása ellentétes az uniós joggal. A nemzeti szabályozásnak elő kell írnia az adatkezelő számára annak kötelezettségét, hogy rendszeresen felülvizsgálja az adattárolás további szükségességét, és az érintett személy számára lehetővé kell tennie, hogy ezen adatok törlését kérhesse, amint az adatkezelés már nem szükséges.

2024. január 30-i *Direktor na Glavna direksia „Natsionalna politsia” pri MVR – Sofia* ítélet ([C-118/22](#))

A Bíróság két ítéletben kulcsfontosságú pontosításokkal szolgált a hatóságok nyomozati jogköreivel kapcsolatban.

Egy olyan ügyben, amelynek tárgya a szerzői vagy szomszédos jogok hatálya alá tartozó műveknek az interneten elkövetett bűncselekményekkel szembeni védelméről szóló francia rendelet volt, a Bíróság rögzítette, hogy a tagállamok az internet-hozzáférést nyújtó szolgáltatók számára az IP-címek általános és különbségtétel nélküli megőrzésére vonatkozó kötelezettséget írhatnak elő abból a célból, hogy az illetékes hatóság azonosítani tudja a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyt. Az ilyen megőrzés azonban nem teheti lehetővé az érintett személy magánéletére vonatkozó pontos következtetések levonását. Ezen eredmény elérése érdekében a megőrzési módoknak biztosítaniuk kell a megőrzött adatok különböző kategóriáinak a valóban teljes elkülönítését. Amennyiben – atipikus helyzetekben – a nemzeti eljárás sajátosságai a gyűjtött adatok és információk összekapcsolása révén lehetővé tehetik az érintett magánéletére vonatkozó pontos következtetések levonását, a hozzáférést bíróságnak vagy független közigazgatási szervnek előzetesen felül kell vizsgálnia.

2024. április 30-i *La Quadrature du Net II* ítélet ([C-470/21](#))

Egy osztrák ügyben a rendőrség megkísérelte feloldani egy kannabiszt tartalmazó csomag címettjének mobiltelefonját. A Bíróság, amelyet arról kérdeztek, hogy a rendőrség és az igazságügyi hatóságok által felhasznált személyes adatok védelméről szóló irányelvre tekintettel érvényes-e ez a nyomozás, pontosította, hogy a mobiltelefonon tárolt adatokhoz való hozzáférés nem feltétlenül korlátozódik a súlyos bűncselekmények elleni küzdelemre. Ha ugyanis nem ez lenne a helyzet, az a bűncselekmények büntetlenségének általános kockázatát teremtené meg, és így veszélybe kerülne a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség Unión belüli megvalósítása. Ugyanakkor az ilyen hozzáférés, amely az érintettek személyes adataik védelméhez fűződő jogaiba való súlyos beavatkozást jelent, bíróság vagy független közigazgatási szerv előzetes engedélyezését feltételezi, és a hozzáférésnek arányosnak kell lennie. A nemzeti jogalkotónak meg kell határoznia továbbá azokat a tényezőket, amelyeket az ilyen hozzáférés során figyelembe kell venni, mint például az érintett bűncselekmények jellegét, és a telefon tulajdonosát tájékoztatni kell, amint ez már nem veszélyeztetheti a nyomozást.

2024. október 4-i *Bezirkshauptmannschaft Landeck* ítélet ([C-548/21](#))

Egyenlő bánásmód és munkajog

Az Európai Unió több mint 200 millió munkavállalót számlál. Számos polgár élvezi tehát közvetlenül az európai munkajog rendelkezéseiből származó előnyöket, amely a munkafeltételekre és a foglalkoztatásra vonatkozó minimumszabályokat állapít meg, és ily módon kiegészíti a tagállamok által folytatott politikákat.

A Bíróság: az egyenlő bánásmód és a kisebbségi jogok garantálása

[Lásd a YouTube-videót](#)

A Comune di Copertino (Olaszország) egyik közalkalmazottja lemondott, hogy előrehozott nyugdíjba vonuljon, majd a ki nem vett szabadságnapok pénzbeli megváltását kérte. Az olasz jogszabályok azonban a közszférában alkalmazottak esetében kizárják ezt a jogot. A Bíróság [a munkaidőről szóló irányelv](#) értelmezésével kapcsolatban feltett kérdésre válaszolva megerősítette, hogy a munkavállaló önkéntes lemondás esetén is jogosult a pénzbeli megváltásra, ha munkaviszonyának megszűnése előtt nem vette ki az összes szabadságát. Gazdasági megfontolások, mint például a közkiadások féken tartása, nem indokolhatják e jog megvonását. Kivételt jelenthet azonban, ha a munkavállaló szándékosan nem vette igénybe a szabadságát, és ha a munkáltató megfelelően tájékoztatta őt a szabadsága elvesztésének kockázatáról, és arra ösztönözte, hogy azt kivegye.

2024. január 18-i *Comune di Copertino* ítélet ([C-218/22](#))

Egy franciaországi korábbi hivatásos labdarúgó a FIFA egyes szabályait vitatta a belga bíróságok előtt, mivel úgy vélte, hogy e szabályok akadályát képezték annak, hogy egy belga labdarúgóklub leigazolja. Ezek a FIFA-nak „A játékosok jogállásáról és átigazolásáról szóló szabályzatában” szereplő szabályok kártérítésre kötelezik a játékost és új klubját, ha a játékos a szerződését annak lejártá előtt „alapos ok” nélkül szüntette meg. E szabályok sportbüntetést is maguk után vonhatnak, például a fogadó klub számára megtiltható az új játékosok igazolása, és mindaddig nem adható ki a nemzetközi átigazolásról szóló tanúsítvány, amíg a szerződés megszüntetése tárgyában jogvita áll fenn. A monsi fellebbviteli bíróság kérelme alapján a Bíróság megállapította, hogy e szabályok nem egyeztethetők össze a munkavállalók szabad mozgásával és az európai uniós versenyjoggal.

2024. október 4-i *FIFA*-ítélet ([C-650/22](#))

Európai polgárság

Bárki, aki valamely tagállam állampolgárságával rendelkezik, automatikusan az Európai Unió polgára is. Az uniós polgárság kiegészíti és nem helyettesíti a nemzeti állampolgárságot. Az uniós polgárokat az európai Szerződések által biztosított konkrét jogok illetik meg.

Az Európai Bizottság keresetet indított a Bíróság előtt a Cseh Köztársaság és Lengyelország ellen, mivel ezek a tagállamok a politikai párthoz való csatlakozás jogát kizárólag állampolgáraiknak biztosítják. A Bizottság szerint azok az uniós polgárok, akik e két tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, de ezeknek nem állampolgárai, a helyhatósági és az európai választásokon biztosított passzív választójog tekintetében kedvezőtlenebb helyzetbe kerülnek. A Bíróság igazat adott a Bizottságnak, és megállapította, hogy a Cseh Köztársaság és Lengyelország megsértette a Szerződésekből eredő kötelezettségeit. Azoknak az uniós polgároknak ugyanis, akik olyan tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, amelynek nem állampolgárai, biztosítani kell az egyenlő hozzáférést ugyanazokhoz az eszközökhöz – ideértve a politikai pártban fennálló tagságot is –, amelyek e tagállam állampolgárai számára a választójog hatékony gyakorlása céljából rendelkezésre állnak. A Bíróság megállapította, hogy Lengyelország vagy a Cseh Köztársaság nemzeti identitásának tiszteletben tartásával kapcsolatos indokok nem igazolhatják ezt az eltérő bánásmódot.

2024. november 19-i *Bizottság kontra Cseh Köztársaság* ítélet (C-808/21) és 2024. november 19-i *Bizottság kontra Lengyelország* ítélet ([C-814/21](#))

A Bíróság kimondta, hogy a tagállam nem tagadhatja meg a valamely más tagállamban jogszerűen megváltoztatott utónév és nemi identitás elismerését. Ennek megtagadása az Unión belüli szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog korlátozását jelenti. Mivel a személyazonosság, beleértve az utónevet és a nemet is, alapvető jelentőségű, az ilyen megtagadás az uniós joggal ellentétes adminisztratív és magánjellegű nehézségeket okoz.

2024. október 4-i *Mirin* ítélet ([C-4/23](#))

Fogyasztók

Az európai fogyasztóvédelmi politika célja a fogyasztók egészségének, biztonságának, valamint gazdasági és jogi érdekeinek védelme, függetlenül attól, hogy az Európai Unión belül hol élnek, utaznak vagy vásárolnak.

A Bíróság: az uniós fogyasztók jogainak biztosítása

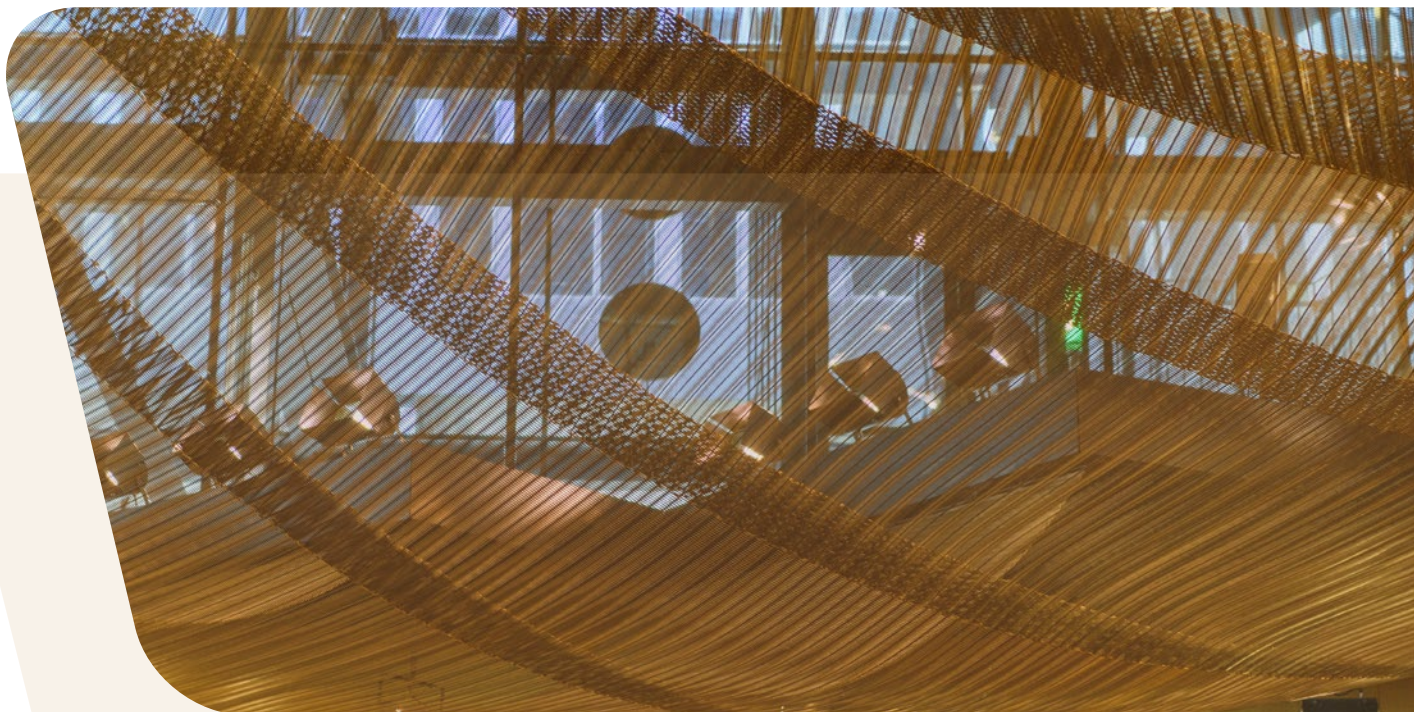
[Lásd a YouTube-videót](#)

Egy német fogyasztói szervezet német bíróság előtt vitatta az Aldi Süd supermarketlánc árcsökkentéséről szóló reklámját. A szervezet szerint az Aldi Süd nem jogosult arra, hogy az árcsökkentést az ajánlatot közvetlenül megelőző ár alapján számítsa, hanem az európai uniós joggal összhangban az árcsökkentés alkalmazását megelőző 30 napon belül alkalmazott legalacsonyabb ár alapján kell azt kiszámítania. A német bíróság kérdésére a Bíróság megerősítette, hogy a reklámban meghirdetett árcsökkentést a megelőző 30 napban alkalmazott legalacsonyabb ár alapján kell kiszámítani. A kereskedők így nem téveszthetik meg a fogyasztót azáltal, hogy az árcsökkentés bejelentése előtt felemelik az alkalmazott árat, és így módon hamis árcsökkentéseket tüntetnek fel.

2024. szeptember 26-i *Aldi Süd* ítélet ([C-330/23](#))

Környezetvédelem

Az Európai Unió elkötelezett a környezet minőségének megőrzése és javítása, valamint az emberi egészség védelme mellett. Megközelítése az elővigyázatosság és a megelőzés elvén, valamint a „szennyező fizet” elvén alapul.

A Bíróság és a környezet

[Lásd a YouTube-videót](#)

Egy [uniós irányelv](#) 2019 óta tiltja az olyan oxidatív úton lebomló műanyagból készült termékek forgalomba hozatalát, amelyek oxidáció révén széttöredeznek. Brit vállalatok, amelyek olyan prooxidáns adalékanyagot gyártanak, amelynek segítségével állításuk szerint a műanyag gyorsabban lebomlik biológiailag, mint az oxidatív úton lebomló műanyag, az Európai Unió Törvényszékéhez fordultak. Az abból eredő károk megtérítését kérték, hogy az oxidatív úton lebomló műanyag forgalomba hozatalának tilalma az általuk oxidatív biológiai úton lebomlónak tekintett műanyagra is vonatkozik. A Törvényszék elutasította a keresetet, mivel úgy ítélte meg, hogy az európai jogalkotó nem követett el nyilvánvaló hibát. A tudományos tanulmányok szerint ugyanis a prooxidáns adalékanyagot tartalmazó műanyag esetén biológiai lebomlásra nem, vagy csak alig kerül sor. Ez a műanyagtípus ráadásul nem alkalmas semmilyen komposztálásra. Végül problematikus az újrafeldolgozás is, mivel a jelenlegi technológiák nem teszik lehetővé a prooxidáns adalékanyagot tartalmazó műanyag azonosítását és a hagyományos műanyagtól való elkülönítését.

2024. január 31-i *Symphony Environmental Technologies és Symphony Environmental kontra Parlament és társai* ítélet ([T-745/20](#))

A [Berni Egyezmény](#) által szigorúan védett faj, a farkas volt a tárgya a Bíróság két ítéletének is, amelyekben a Bíróság az [élőhelyvédelmi irányelvet](#) vizsgálta. Ausztriában környezetvédelmi szervezetek vitatták egy tiroli bíróság előtt, hogy ideiglenesen engedélyezték egy farkas elejtését, amely korábban mintegy 20 juhot pusztított el. A Bíróság megerősítette a farkasvadászat e tagállamban fennálló tilalmának érvényességét, mivel ott a faj populációja nincs kedvező védeltségi helyzetben. Spanyolországban pedig az ibériai farkasok védelmére létrehozott egyesület támadta meg Kasztília és León autonóm közösség egy törvényét, amely a farkast vadászható fajnak nyilvánítja a Duero folyótól északra (ahol a kezelésére vonatkozóan intézkedések hozhatók, míg e folyótól délre szigorú védelemben részesül). A spanyol bíróság kérdéseire válaszolva a Bíróság megállapította, hogy a farkas nem nyilvánítható regionális szinten vadászható fajnak, ha védeltségi állapota országos szinten kedvezőtlen.

2024. július 11-i *WWF Österreich és társai* ítélet ([C-601/22](#)) és 2024. július 29-i *ASCEL*-ítélet ([C-436/22](#))

Az Ilva acélgyár, amely a pugliai Tarantóban (Dél-Olaszország) található, Európa egyik legnagyobb acélgyára. Az Emberi Jogok Európai Bírósága 2019-ben megállapította, hogy az acélgyár károsítja a környezetet és a közelben lakók egészségét. 2012-től a hatásokat csökkentő intézkedéseket írtak elő, de a végrehajtásra vonatkozó határidőket sorra meghosszabbították. Az acélgyár körüli terület számos lakosa az olasz bírósághoz fordult. Egy milánói bíróság kérelme alapján eljárva a Bíróság úgy találta, hogy [az ipari kibocsátásokról szóló irányelvben](#) előírt, az üzemeltetési engedély megadására és fenntartására vonatkozó fontos követelmények nem teljesültek. Az acélgyár üzemeltetését ezért fel kell függeszteni, ha kiderül, hogy súlyos és jelentős veszélyt jelent a környezetre és az emberi egészségre.

2024. június 25-i *Ilva és társai* ítélet ([C-626/22](#))

Információs társadalom

Az Európai Unió kulcsszerepet játszik az információs társadalom fejlesztésében, hogy olyan környezetet teremtsen, amely elősegíti az innovációt és a versenyképességet, miközben védi a fogyasztói jogokat és jogbiztonságot nyújt. Tisztességes és nyitott digitális piacokat biztosít, és felszámolja a határokon átnyúló online szolgáltatások előtt álló belső piaci akadályokat, hogy biztosítsa e szolgáltatások szabad mozgását.

A Bíróság a digitális világban

[Lásd a YouTube-videót](#)

Egy olasz törvény abból a kinyilvánított célból, hogy biztosítsa az uniós jog hatékony alkalmazását, adminisztratív kötelezettségeket írt elő az Olaszországon kívül letelepedett online szolgáltatók, például az Airbnb, az Expedia, a Google és az Amazon számára. E szolgáltatóknak többek között be kell jelentkezniük egy külön nyilvántartásba, gazdasági jelentéseket kell benyújtaniuk és pénzügyi hozzájárulást kell fizetniük. Egy olasz bíróság megkeresésére a Bíróság megállapította, hogy ezek az intézkedések összeegyeztethetetlenek az uniós joggal. Emlékeztetett arra, hogy az online szolgáltatók elsősorban a székhelyük szerinti tagállam – ebben az esetben Írország vagy Luxemburg – jogszabályainak hatálya alá tartoznak. A tagállamokat, például Olaszországot, ahol tevékenységüket végzik, köti a kölcsönös elismerés elve, és általános szabályként nem vezethetnek be olyan további kötelezettségeket, amelyek korlátozhatják e szolgáltatások nyújtásának szabadságát.

2024. május 30-i *Airbnb Ireland* és *Amazon Services Europe* ítélet ([C-662/22](#) és [C-667/22](#) egyesített ügyek); 2024. május 30-i *Expedia* ítélet ([C-663/22](#)); 2024. május 30-i *Google Ireland* és *Eg Vacation Rentals Ireland* ítélet ([C-664/22](#) és [C-666/22](#) egyesített ügyek); 2024. május 30-i *Amazon Services Europe* ítélet ([C-665/22](#))

A Bytedance Ltd társaság leányvállalatain keresztül működteti a TikTok online közösségi hálózati platformot. A Bizottság [a digitális piacokról szóló európai rendelet \(Digital Market Act\)](#) alapján a Bytedance-t alapvető platformszolgáltatás tekintetében kapuőrnek minősítette, és ezzel arra kötelezte, hogy megfeleljen több olyan célzott jogi kötelezettségnek, amelyek célja, hogy más vállalkozások számára lehetővé tegye a kapuőrrel való versenyt, és megakadályozzon bizonyos tisztességtelen gyakorlatokat. Az Európai Unió Törvényszéke, amelyhez a Bytedance keresetet nyújtott be e határozattal szemben, emlékeztetett arra, hogy az uniós jogalkotó a belső piac működésének javítása érdekében fogadta el a digitális piacokról szóló európai jogszabályt. A Törvényszék – miután megállapította, hogy a jelen ügyben teljesülnek az e rendeletben foglalt kritériumok, többek között a világtörzsi érték és a felhasználók száma – arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság helyesen állapíthatta meg, hogy a Bytedance kapuőr, és ezért elutasította a keresetet.

2024. július 17-i *Bytedance kontra Bizottság* ítélet ([T-1077/23](#))

Versenyjog, állami támogatások és *tax rulings*

Az Európai Unió biztosítja a szabad versenyt védő szabályok tiszteletben tartását. Tilos minden olyan magatartás, amelynek célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, és e magatartások bírsággal szankcionálhatók. Ezenfelül tilos az állami támogatások nyújtása, amennyiben azok a belső piaccal összeegyeztethetetlenek; ezzel kapcsolatban a Szerződések fontos ellenőrzési feladatot állapítanak meg a Bizottság számára.

A Törvényszék – Az uniós jog uniós intézmények általi tiszteletben tartásának biztosítása

[Lásd a YouTube-videót](#)

A Fehmarn-szoroson áthaladó állandó összeköttetésre irányuló projekt részét képezi a Balti-tenger alatt, a dániai Lolland szigetén található Rødby és a németországi Puttgarden között húzódó alagút. Finanszírozásáért, megépítéséért és üzemeltetéséért a Femern A/S dán közjogi jogalany felelős. A Bizottság úgy határozott, hogy a Dánia által a Femern A/S javára meghozott pénzügyi intézkedések állami támogatásnak minősülnek, amely azonban összeegyeztethető a belső piaccal. Dánia és két közüzemeltető, a Scandlines Danmark és a Scandlines Deutschland e határozat megsemmisítését kérte az Európai Unió Törvényszékétől. Ez utóbbi elutasította a kereseteket, mivel úgy ítélte meg, hogy a Femern A/S-nek nyújtott szelektív előny megerősíti annak a szállítási szolgáltatások piacán fennálló helyzetét a piacon tevékenykedő más vállalkozásokkal szemben, és érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. Az állandó összeköttetésre irányuló projekt közös európai érdeket szolgáló projektnek minősül, amely jelentősen hozzájárul az Unió közlekedési célkitűzéseéhez.

2024. február 28-i *Scandlines Danmark és Scandlines Deutschland kontra Bizottság, Dánia kontra Bizottság*, valamint *Scandlines Danmark és Scandlines Deutschland kontra Bizottság* ítélet ([T-7/19](#), [T-364/20](#) és [T-390/20](#))

Az Icera felfaló árázással vádolta a Qualcommot, amely egy telefonokhoz és táblagépekhez csipeket gyártó amerikai társaság. Miután a Nvidia felvásárolta az Icerát, további információkat szolgáltatott e vádakkal kapcsolatban. 2019-ben az Európai Bizottság 242 millió euró bírságot szabott ki a Qualcommra erőfölénnyel való visszaélés miatt, és azzal vádolta, hogy csipjeit veszteségesen értékesítette a Huawei és a ZTE részére, hogy kiszorítsa a versenytárs Icerát. Az Európai Unió Törvényszéke a Qualcomm érveinek többségét elutasította, kivéve a bírság kiszámításával kapcsolatos érveket. A Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság indokolás nélkül eltért a 2006. évi iránymutatásától, és a bírságot 238,7 millió euróra mérsékelte.

2024. szeptember 18-i *Qualcomm kontra Bizottság* ítélet ([T-671/19](#))

2017-ben az Európai Bizottság hozzávetőleg 2,4 milliárd euró bírságot szabott ki a Google-lal szemben amiatt, hogy az több nemzeti internetes keresőszolgáltatási piacon visszaélt erőfölényével. A Bizottság megállapította, hogy az Európai Gazdasági Térség (EGT) tizenhárom országában a Google a keresési eredményoldalon előnyben részesítette saját ár-összehasonlító szolgáltatását a versengő ár-összehasonlító szolgáltatásokhoz képest. A Google ugyanis saját eredményeit az első helyen jelenítette meg, figyelemfelkeltő „boxokban” kiemelve, míg a versengő szolgáltatások eredményei csak egyszerű generikus linkként jelentek meg, amelyeket az algoritmusok gyakran hátrасoroltak. Az Európai Unió Törvényszéke lényegében helybenhagyta ezt a határozatot, és a Bíróság a bírságot helybenhagyva elutasította a Google és az Alphabet fellebbezését.

2024. szeptember 10-i *Google és Alphabet kontra Bizottság (Google Shopping)* ítélet ([C-48/22 P](#))

A Google 2003-ban indította el az AdSense reklámpplatformját. Ez a platform lehetővé teszi a honlapok üzemeltetői számára, hogy a felhasználói keresésekhez kapcsolódó hirdetések megjelenítésével bevételre tegyenek szert. E szolgáltatás igénybevételéhez egyes honlapszerkesztőknek olyan szerződéseket kellett kötniük a Google-lal, amelyek olyan kikötéseket tartalmaztak, amelyek megakadályozzák vagy korlátozzák a versengő reklámok megjelenítését. 2019-ben több vállalat, köztük a Microsoft és az Expedia panaszát követően az Európai Bizottság 1,49 milliárd eurós bírságot szabott ki a Google-lal szemben erőfölénnyel való visszaélés miatt. Az Európai Unió Törvényszéke, amelyhez e határozattal szemben keresetet nyújtottak be, úgy ítélte meg, hogy a Bizottság értékelési hibákat vétett a kikötések időtartama és a kikötések hatálya alá tartozó piaci részek kapcsán, és így nem bizonyította megfelelően az erőfölénnyel visszaélés fennállását. A Törvényszék tehát a határozatot teljes egészében megsemmisítette.

2024. szeptember 18-i *Google AdSense kontra Bizottság* ítélet ([T-334/19](#))

2021-ben a Bizottság megállapította, hogy a Deutsche Bank, a Bank of America, a Crédit Agricole és a Credit Suisse (jelenleg UBS Group) az USA-dollárban kibocsátott szupranacionális kötvények, államkötvények és ügynökségi kötvények („SSA Bonds”) ágazatában érzékeny információk cseréje és kereskedési stratégiáik összehangolása útján megvalósított kartellben vett részt. A Bizottság bírságot szabott ki a Bank of Americával (12,6 millió euró), a Credit Suisse-szel (11,9 millió euró) és a Crédit Agricole-lal (3,9 millió euró) szemben, míg a Deutsche Bankot az együttműködésére tekintettel mentesítették a bírság alól. A Crédit Agricole és a Credit Suisse keresete tárgyában eljárva az Európai Unió Törvényszéke megerősítette a Bizottság jogsértést megállapító határozatát, és fenntartotta a 2021-ben kiszabott bírságok összegét.

2024. november 6-i *Crédit agricole és Crédit agricole Corporate and Investment Bank kontra Bizottság*, valamint *UBS Group és Credit Suisse Securities (Europe) kontra Bizottság* ítélet ([T-386/21](#) és [T-406/21](#))

2018-ban a Vodafone, egy brit távközlési társaság bejelentette az Európai Bizottságnak, hogy kizárólagos irányítást kíván szerezni a Liberty Global távközlési tevékenységei felett Németországban, a Cseh Köztársaságban, Magyarországon és Romániában. Az Európai Bizottság ezt 2019-ben – bizonyos feltételekkel – jóváhagyta. Tartva a Vodafone egyes piacokon kialakult erőfölényes helyzetétől, három német vállalkozás az Európai Unió Törvényszékéhez fordult e határozat megsemmisítése iránt. A Törvényszék e kereseteket elutasította, mivel úgy vélte, hogy a Bizottság helyesen állapította meg, hogy az összefonódásban részt vevő felek az érintett piacon, azaz a televíziós jelátviteli szolgáltatások németországi piacán nem versenytársak.

2024. november 13-i *NetCologne kontra Bizottság*, *Deutsche Telekom kontra Bizottság* és *Tele Columbus kontra Bizottság* ítélet ([T-58/20](#), [T-64/20](#) és [T-69/20](#))

A közvetlen adók főszabály szerint a tagállamok hatáskörébe tartoznak. Ugyanakkor ezen adóknak tiszteletben kell tartaniuk az Európai Unió alapvető szabályait, így az állami támogatások tilalmát. Ezért az Unió biztosítja a tagállamok azon feltételes adómegállapítási határozatainak (*tax rulings*) jogszerűségét, amelyek a vállalkozásoknak különleges adójogi bánásmódot biztosítottak. Az Európai Bizottság 2016-ban megállapította, hogy az Apple-csoporthoz tartozó bizonyos vállalkozások 1991 és 2014 között Írország által nyújtott olyan adókedvezményekben részesültek, amelyek állami támogatásnak minősülnek. E támogatás az Apple Egyesült Államokon kívüli tevékenységeiből származó nyereség adójogi kezelésére vonatkozott. A Törvényszék 2020-ban megsemmisítette a Bizottság határozatát, ítéletében megállapítva, hogy a Bizottság nem bizonyította kellőképpen az e vállalkozások számára biztosított szelektív előny fennállását. A fellebbezés alapján eljáró Bíróság hatályon kívül helyezte a Törvényszék ítéletét, és érdemben eldöntötte a jogvitát, helyben hagyva a Bizottság határozatát. Írország a belső piaccal összeegyeztethetetlen támogatást nyújtott az Apple-nek, mivel a külföldi illetőségű társaságok nyereségének adóztatására vonatkozó ír szabályoktól eltérő adójogi kezelést biztosított a számára. E tagállam tehát köteles visszatéríteni e támogatást.

2024. szeptember 10-i *Bizottság kontra Írország és társai* ítélet ([C-465/20 P](#))

Szellemi tulajdon

A szellemi (szerzői jog) és ipari tulajdon (védjegyjog és formatervezési minták oltalma) védelme érdekében az Európai Unió által elfogadott szabályozás a kreativitást és az innovációt elősegítő környezet kialakítását támogatva fokozza a vállalkozások versenyképességét.

Szellemi tulajdon a Törvényszéken

[Lásd a YouTube-videót](#)

2021 szeptemberében az Escobar Inc. (Puerto Rico, Egyesült Államok) a Pablo Escobar szómegjelölés uniós védjegyként történő lajstromozását kérte az EUIPO-tól. Az 1993-ban elhunyt kolumbiai Pablo Escobar feltételezett drogbáró és narkoterrorista volt, ő alapította meg a Medellín Kartellt (Kolumbia). Az EUIPO megtagadta a védjegy lajstromozását, mivel úgy vélte, hogy az a közrendbe és a közérdekekbe ütközik. Az Európai Unió Törvényszéke, amelyhez az Escobar társaság keresetet nyújtott be ezen megtagadással szemben, helybenhagyta az EUIPO határozatát, hangsúlyozva, hogy a Pablo Escobar név a kábítószer-kereskedelemmel és a narkoterrorizmussal kapcsolatos, így a védjegyet az alapvető erkölcsi normákkal, valamint az Unió alapját képező oszthatatlan és egyetemes értékekkel ellentétesként érzékelnek.

2024. április 17-i *Escobar kontra EUIPO (Pablo Escobar)* ítélet ([T-255/23](#))

A Big Mac európai uniós védjegyet 1996-ban lajstromozták az amerikai McDonald's üzletlánc javára. A Supermac's ír gyorsétteremlánc 2017-ben azt kérte az EUIPO-tól, hogy állapítsa meg a védjegyoltalom megszűnését, mivel megítélése szerint e védjegy bizonyos áruk és szolgáltatások tekintetében nem képezte tényleges használat tárgyát. Az EUIPO helyt adott a Supermac's kérelmének, de csak részben. A Supermac's ezt nem fogadta el, és az Európai Unió Törvényszékéhez fordult. A Törvényszék tovább korlátozta a McDonald's számára a Big Mac védjegy által biztosított oltalmat. Ennek eredményeként az amerikai lánc a baromfiból készült élelmiszerek és csirkés szendvicsek, az éttermi szolgáltatások és a „drive-in”, valamint az elvitelre való ételek készítése vonatkozásában elvesztette a védjegyoltalmat. A Törvényszék megállapította, hogy a McDonald's nem bizonyította, hogy a Big Mac védjegyet az Unióban öt éven keresztül megszakítás nélkül ténylegesen használta az említett áruk és szolgáltatások vonatkozásában.

2024. június 5-i *Supermac's kontra EUIPO – McDonald's International Property (BIG MAC)* ítélet ([T-58/23](#))

2022. február 24-én, Oroszország Ukrajna elleni teljes inváziójának első napján Roman Gribov, a fekete-tengeri Kígyó-szigeten szolgáló ukrán határőr a következő hadikiáltást intézte az orosz hajók ellen: „Русский военный корабль, иди на **й” (angolul: „Russian warship, go f**k yourself”). Az Administration of the State Border Guard Service of Ukraine az e hadikiáltásból és annak angol nyelvű fordításából álló védjegy európai uniós védjegyként történő lajstromozását kérte az EUIPO-tól. Az EUIPO elutasította ezt a kérelmet. Az Európai Unió Törvényszéke az ukrán adminisztráció keresete alapján eljárva helybenhagyta a lajstromozás megtagadását. Megállapította, hogy e mondat, amely Ukrajna orosz agresszió elleni küzdelmének szimbólumává vált, nem érzékelhető kereskedelmi származás megjelöléseként.

2024. november 13-i *Administration of the State Border Guard Service of Ukraine kontra EUIPO (Russian WARSHIP, GO F**K yourself)* ítélet ([T-82/24](#))

2016-ban a német Puma társaság sportcipőkre vonatkozó közösségi formatervezési mintát lajstromoztatott az EUIPO-nál. A Handelsmaatschappij J. Van Hilst holland társaság e formatervezési minta oltalmának megsemmisítését kérte az EUIPO-tól, azt állítva, hogy a lajstromozásra irányuló bejelentés benyújtása előtt tizenkét hónappal Rihanna, a Puma művészi igazgatójává újonnan kinevezett énekesnő olyan képeket tett közzé az Instagramon, amelyeken a formatervezési mintával hasonlóságot mutató cipőt visel. Az EUIPO úgy ítélte meg, hogy a formatervezési minta ily módon a lajstromozásra irányuló bejelentést megelőzően nyilvánosságra jutott, és ezért indokolt annak megsemmisítése. Az Európai Unió Törvényszéke elutasította a Puma által az EUIPO határozata ellen benyújtott keresetet, és megerősítette, hogy a szóban forgó Instagram-fiókból származó képek kellő módon bizonyítják a korábbi formatervezési minta nyilvánosságra jutását, mivel ezek alapján valamennyi alapvető jellemző azonosítható.

2024. március 6-i *Puma kontra EUIPO – Handelsmaatschappij J. Van Hilst (Cipő)* ítélet ([T-647/22](#))

Kereskedelempolitika

A közös kereskedelempolitika az Európai Unió kizárólagos hatásköre, amelynek keretében az Unió többek között nemzetközi kereskedelmi megállapodásokat köt. Az Unió a nemzetközi szintén egységes álláspontot képvisel, és ez erős pozíciót biztosít a számára a nemzetközi kereskedelem területén. Az Unió e területen való fellépésének azonban tiszteletben kell tartania az Unió alkotmányos keretét.

Az EU és Marokkó közötti halászati és mezőgazdasági termékekről szóló megállapodásokat 2019-ben kiterjesztették Nyugat-Szahara területére, anélkül, hogy Nyugat-Szahara népe kinyilvánította volna kifejezett beleegyezését. Az ENSZ által a saharai nép privilegizált képviselőjeként elismert Front Polisario vitatta az Európai Unió Tanácsának az e megállapodásokat jóváhagyó határozatait az Európai Unió Törvényszéke előtt, amely megsemmisítette azokat. A Bíróság, amelyhez a Törvényszék ítéletei ellen fellebbezést nyújtottak be, megállapította, hogy a megállapodások sértik a nemzetközi jogot, mivel nem folytattak érvényes konzultációt a saharai néppel, amelyet megillet az önrendelkezéshez való jog. A beleegyezést vélelmezni sem lehetett, mivel a megállapodásokból a saharai nép számára semmilyen konkrét előny nem származott a Nyugat-Szahara természeti erőforrásainak és szomszédos vizeinek kiaknázására tekintettel megállapított arányos pénzügyi hozzájárulás formájában.

2024. október 4-i *Bizottság kontra Front Polisario* (C-778/21 P és C-798/21 P egyesített ügyek) és *Tanács kontra Front Polisario* ítélet (C-779/21 P és C-799/21 P egyesített ügyek)

Egy francia agrárszakszervezet a francia hatóságok előtt vitatta a Nyugat-Szaharában termesztett sárgadinnye és paradicsom jelölését. Ezeket a termékeket úgy exportálták az Európai Unióba, hogy származási országként Marokkót tüntették fel, ami a Confédération paysanne álláspontja szerint megtévesztő és a nemzetközi joggal ellentétes volt. E szervezet a valódi származást feltüntető egyedi jelölés alkalmazását követelte. A Bíróság rögzítette, hogy az uniós jog értelmében Nyugat-Szahara területe Marokkótól elkülönülő területnek minősül. Következésképpen az e területről származó termékeken az átlátható tájékoztatás biztosítása és a fogyasztók megtévesztésének elkerülése érdekében a valódi származásukat, azaz Nyugat-Szaharát kell feltüntetniük. A Bíróság ugyanakkor megállapította azt is, hogy a tagállamok – köztük Franciaország – nem rendelhet el egyoldalúan behozatali tilalmat a nem megfelelő jelölésű termékekre. Ez az Uniót a közös kereskedelempolitika keretében megillető kizárólagos hatáskörbe tartozik.

2024. október 4-i *Confédération paysanne* (Nyugat-szaharai sárgadinnye és paradicsom) ítélet (C-399/22)

Migráció és menekültügy

Az Európai Unió számos szabályt fogadott el a hatékony, humanitárius és biztonságos európai migrációs politika kialakítása érdekében. A közös európai menekültügyi rendszer minimumszabályokat határoz meg arra vonatkozóan, hogy miként kell bánni a menedékkérőkkel, és miként kell kezelni a menedékjog iránti kérelmeiket.

Az [elismerési irányelv](#) értelmében az Egyesült Nemzetek Szervezetének a közel-keleti palesztin menekülteket segélyező hivatalánál (UNRWA) regisztrált személyek az Európai Unió területén nem ismerhetők el menekültként. E személyek menekült jogállását azonban főszabály szerint el kell ismerni, ha az e szervezet által nyújtott támogatás vagy védelem megszűnik. A hontalan palesztin személyeket érintő jogvita keretében egy bolgár bíróság fordult a Bírósághoz azon kritériumok tisztázása érdekében, amelyek alapján e támogatást megszüntnek kell tekinteni. A Bíróság hangsúlyozta, hogy a Gázai övezetben fennálló helyzetre tekintettel az, hogy az UNRWA nem képes arra, hogy az érintett területen méltó életfeltételeket és minimális biztonságot biztosítson, azt jelenti, hogy a megszűnést meg kell állapítani.

2024. június 13-i *Zamestnik-predsdatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite* (Menekült jogállás – Hontalan palesztin személy) ítélet ([C-563/22](#))

A Bíróság arra kötelezte Magyarországot, hogy fizessen 200 millió euró átalányösszeget, és naponta 1 millió euró összegű kényszerítő bírságot amiatt, hogy nem teljesítette a Bíróság egyik 2020 decemberében meghozott menekültügyi tárgyú ítéletét. Magyarország nem teljesítette a nemzetközi védelem iránti eljáráshoz való hozzáféréssel, a kérelmezők tranzitzőnáokban való őrizetével, valamint a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok kitoloncolásával kapcsolatos kötelezettségeit. Az uniós közös politika alkalmazásának szándékos elmulasztásával súlyosan megsértette a tagállamok közötti szolidaritás elvét és az uniós jog egységességét. Ez a precedens nélküli, rendkívül súlyos kötelezettségszegés indokolatlanul a többi tagállamra hárítja a felelősséget a menedékjogot kérelmező személyek befogadása és kezelése terén.

2024. június 13-i *Bizottság kontra Magyarország* (A nemzetközi védelmet kérelmezők befogadása II.) ítélet ([C-123/22](#))

Igazságügyi együttműködés

A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség olyan intézkedéseket foglal magában, amelyek előmozdítják a tagállamok közötti igazságügyi együttműködést. Ez az együttműködés a bírósági ítéletek és határozatok kölcsönös elismerésén alapul, és célja a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre vonatkozó nemzeti jogok harmonizálása az áldozatok, gyanúsítottak és fogvatartottak jogainak Unión belüli védelmének biztosítása révén.

Egy olasz bíróság elrendelte, hogy egy volt élettársa terhére elkövetett emberölésért elítélt férfi fizessen kárenyhítést az áldozat családtagjainak. Az elkövető fizetéseképtelensége miatt azonban az olasz állam fizetett kárenyhítést, kizárólag az áldozat gyermekeinek és házastársának. Az áldozat szülei, nővére és gyermekei ezután egy olasz bírósághoz fordultak „igazságos és megfelelő” kárenyhítésért. A bűncselekmények áldozatainak kárenyhítéséről szóló irányelv értelmezésével kapcsolatban előterjesztett kérdésre válaszul a Bíróság kimondta, hogy az olyan nemzeti rendszer, amely automatikusan kizár bizonyos családtagokat bármilyen kárenyhítésből pusztán azon az alapon, hogy vannak más családtagok is, nem biztosít „igazságos és megfelelő kárenyhítést” a közvetett áldozatok számára. E rendszernek más megfontolásokat is figyelembe kell vennie, mint például az elhunyt személy halálából következően a családtagokat érintő anyagi következményeket, vagy azt a tényt, hogy az említett családtagokat az elhunyt személy tartotta el.

2024. november 7-i *Burdene* ítélet ([C-126/23](#))

A francia rendőrségnek sikerült leplezett hozzáférést szereznie az EncroChat nevű titkosított távközlési szolgáltatáshoz, amelyet titkosított mobiltelefonokon használtak illegális kábítószer-kereskedelem céljából világszerte. A német szövetségi bűnügyi hivatal az Europol egyik szerverén keresztül betekinthezett az így elfogott adatokba, amelyek az EncroChat németországi felhasználóira vonatkoztak. A német ügyészség által kiadott európai nyomozási határozatoknak helyt adva egy francia bíróság engedélyezte ezen adatok továbbítását és büntetőeljárásban való felhasználását Németországban. A berlini regionális bíróság ezt követően a határozatok jogszerűségét vizsgálta. A Bíróság válasza értelmében az ügyész bizonyos feltételek mellett kibocsáthat egy másik tagállam által már összegyűjtött bizonyítékok átadására irányuló európai nyomozási határozatot. Kibocsátásához nem szükséges, hogy a kibocsátó államban a bizonyítékgyűjtésre vonatkozó feltételek teljesüljenek. Lehetővé kell azonban tenni az érintett személyek alapvető jogai tiszteletben tartásának utólagos bírósági felülvizsgálatát.

2024. április 30-i *M. N. (EncroChat)* ítélet ([C-670/22](#))

Közös kül- és biztonságpolitika

A korlátozó intézkedések vagy „szankciók” az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikájának (KKBP) alapvető eszközei, amelyeket egy integrált és átfogó fellépés keretében használnak, amely magában foglalja többek között a politikai párbeszédet is. Az Unió ezeket különösen az Unió értékeinek, alapvető érdekeinek és biztonságának védelme, a konfliktusok megelőzése, valamint a nemzetközi biztonság megerősítése érdekében alkalmazza. A szankciók célja ugyanis az, hogy a KKBP célkitűzéseinek előmozdítása érdekében az érintett személyek vagy szervezetek politikájának vagy magatartásának megváltoztatását eredményezzék.

2008-ban az Európai Unió Eulex Koszovó néven polgári missziót indított, hogy kivizsgálja a Koszovóban 1999-ben elkövetett bűncselekmények és eltűnt vagy meggyilkolt személyek ügyét. A rákövetkező évben létrehozott egy különleges bizottságot, amelynek feladata az volt, hogy kivizsgálja az Eulex Koszovó által a megbízatásának gyakorlása során elkövetett emberi jogi jogsértések miatt benyújtott panaszokat. KS és KD, akik Koszovóban eltűnt vagy meggyilkolt személyek közeli családtagjai, panaszokat nyújtottak be, amelyek nyomán e bizottság több alapvető jog megsértését állapította meg. Ezt követően KS és KD a Törvényszékhez fordult a misszió során folytatott vizsgálatokkal kapcsolatban állítólagosan felmerült kár megtérítése iránt. A Törvényszék hatáskörének nyilvánvaló hiányát állapította meg.

A fellebbezés nyomán eljáró Bíróság pontosította a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) keretében az uniós bíróságokat megillető hatáskör terjedelmét. A Bíróság kimondta, hogy hatáskörrel rendelkezik a KKBP területére tartozó politikai vagy stratégiai döntésekhez közvetlenül nem kapcsolódó cselekmények vagy mulasztások (mint például az Eulex Koszovó személyzetének felvételével kapcsolatos cselekmények) értelmezésére vagy azok jogszerűségének vizsgálatára. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélezési gyakorlatára hivatkozva hangsúlyozta, hogy a hatásköre alóli, a KKBP területén előírt kivétel ilyen szigorú értelmezése összhangban van a hatékony bírói jogvédelemhez való joggal. Következésképpen a Bíróság részlegesen hatályon kívül helyezte a Törvényszék határozatát, és megállapította, hogy az uniós bíróságok hatáskörrel rendelkeznek a felperesek által kártérítési keresetükben hivatkozott cselekmények vagy magatartások egy részének elbírálására.

2024. szeptember 10-i KS és KD kontra Tanács és társai, valamint Bizottság kontra KS és társai ítélet ([C-29/22 P](#) és [C-44/22 P](#) egyesített ügyek)

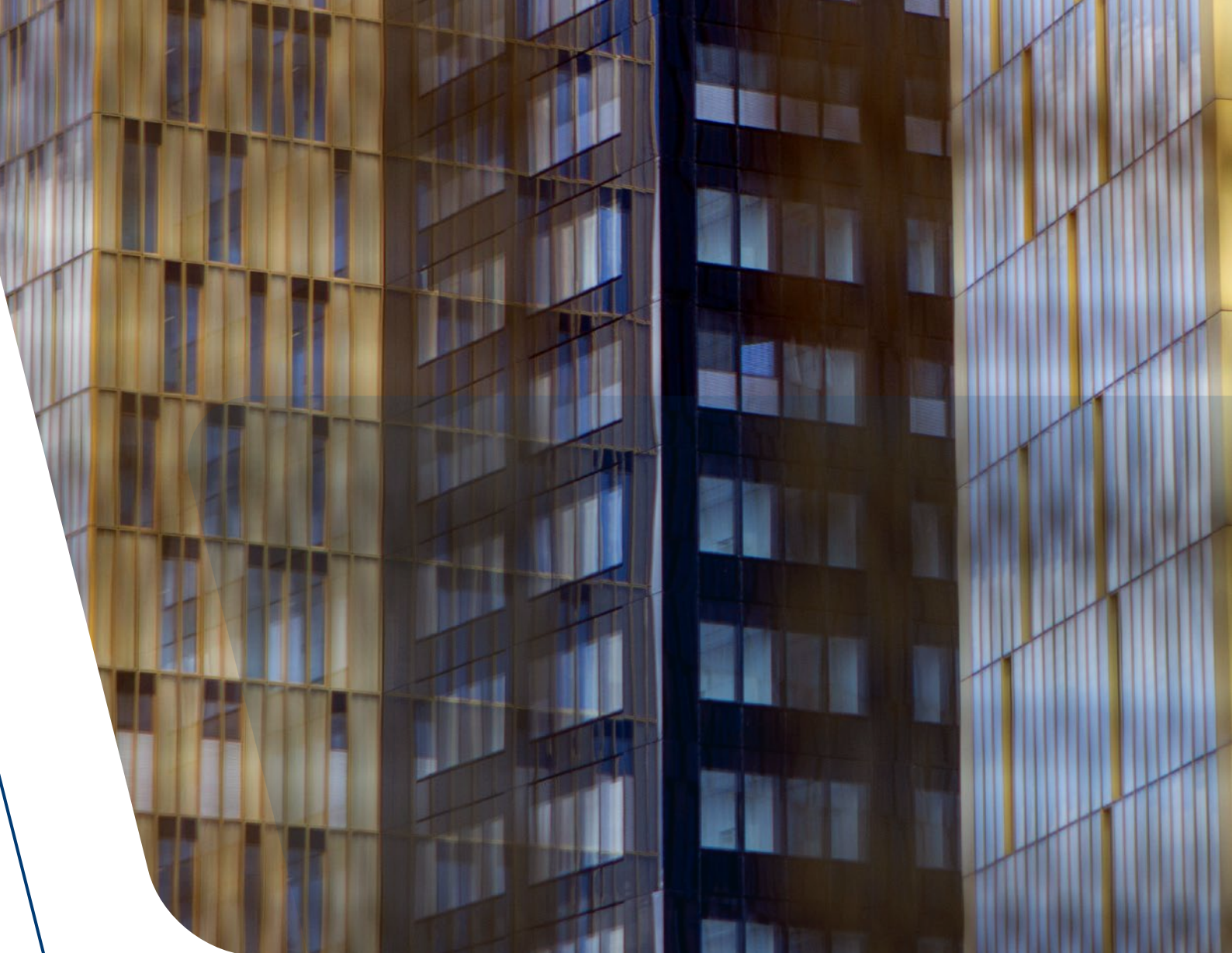
Szintén a KKBP területén az Európai Unió Törvényszéke megerősítette a jogi tanácsadási szolgáltatások orosz kormánynak és oroszországi székhelyű jogi személyeknek, szervezeteknek vagy szervezeteknek történő nyújtására vonatkozó, az Európai Unió Tanácsa által elfogadott tilalom jogszerűségét (lásd ugyanerről az ítéletről az „Alapvető jogok” című részt és az „Új fejlemények az ítélkezési gyakorlatban” című fejezetet).

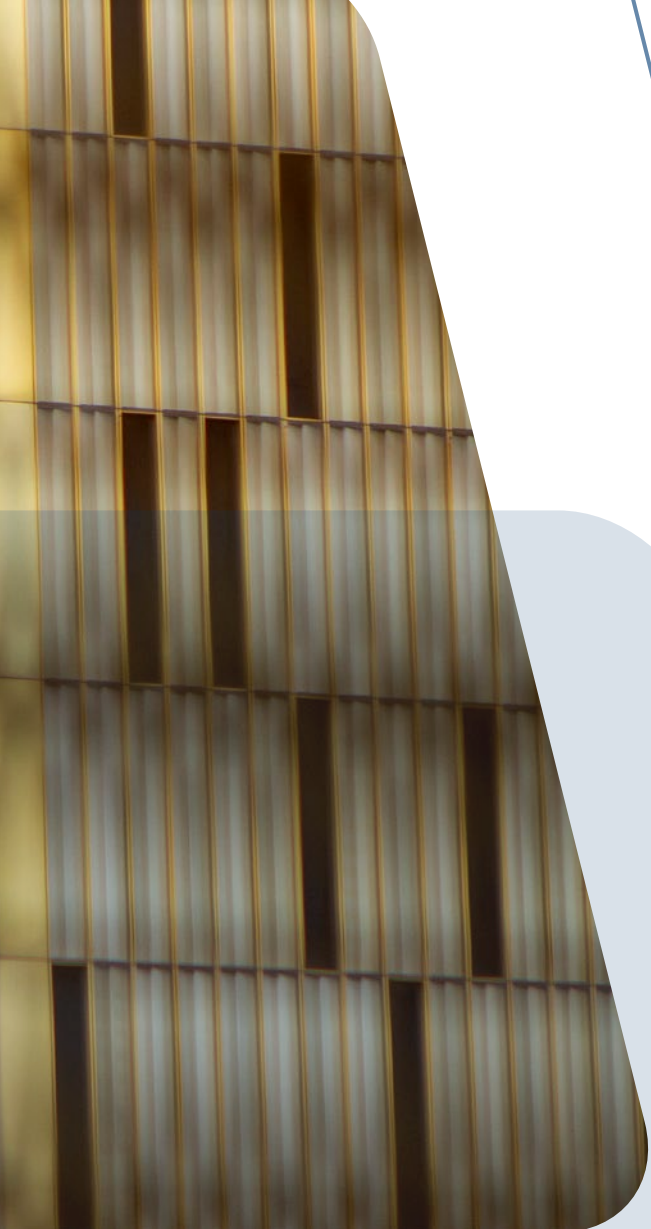

2024. október 2-i *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles és társai kontra Tanács* ítélet
([T-797/22](#))

A Kutatási és Dokumentációs Igazgatóság az általa készített összefoglalások gyűjteménye alapján kínálja jogászok számára a „[Legfontosabb ítéletek válogatása](#)” és a Bíróság és a Törvényszék határozataiból összeállított „[Havi esetjogi értesítő](#)” című kiadványokat.

3

**Az adminisztráció az
igazságszolgáltatás
szolgálatában**

A. A hivatalvezető bevezetője

**Alfredo Calot
Escobar**

A Bíróság hivatalvezetője

Két évtized telt el azóta, hogy tíz új tagállam csatlakozott az Európai Unióhoz, ami történelmi pillanatot jelentett intézményünk történetében. Ez a nap ünnepnap volt, de egyúttal addig nem tapasztalt kihívások kezdetét is jelentette. Visszatekintve büszkén mondhatom, nemcsak, hogy leküzdöttük ezeket a kihívásokat, hanem eközben meg is erősödöttünk.

Napjainkban ugyanilyen jelentős átalakulások zajlanak körülöttünk, az intézményünkön belül. Az előzetes döntéshozatali eljárások Törvényszékre történő részleges átruházására vonatkozó jogalkotási eljárás lezárult. A két ítélkezési fórum és a különböző szervezeti egységek fáradhatatlan erőfeszítéseinek köszönhetően minden szükséges intézkedés megtörtént annak érdekében, hogy a végrehajtás zökkenőmentes legyen.

Ugyanezzel az együttműködési szellemmel és alkalmazkodóképességgel folytattuk az erőfeszítéseinket egy másik kulcsfontosságú területen, a digitalizáció terén is. Egész évben folyamatosan dolgoztunk digitális képességeink fejlesztésén, különböző MI-alapú projektek aktív kidolgozásával, összehangolva ezeket a kezdeményezéseket a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet követelményeivel, amely idén lépett hatályba. Felismerve, hogy az emberi hozzájárulás továbbra is elengedhetetlen az MI-eszközök hatékony alkalmazásához, elindítottunk egy nagyszabású, MI-vel kapcsolatos átfogó képzési programot. Emellett jogi fordítási osztályaink vezető szerepet vállaltak a már fejlettebb digitális környezetben végzett munkafolyamatok újragondolásában, és ezzel a többi szervezeti egység számára is kijelölték a követendő irányt.

Miközben a modernizációra és az innovációra törekszünk, digitális infrastruktúránk biztonságának és ellenálló képességének biztosítása ugyanilyen létfontosságúvá vált. Idén hatályba lépett a kiberbiztonsági rendelet, amely szoros határidőn belül jelentős kötelezettségeket rótt intézményünkre.

Erőfeszítéseinket innovációs törekvéseink megvalósítása során is az intézményünk időtlen eszményei vezérlik. Sikerünk középpontjában a legnagyobb erősségünk áll: a kontinens különböző szegleteiből származó, több mint 2000 főt számláló, elkötelezett személyekből álló csapat, amely nap mint nap összehangoltan dolgozik az igazságszolgáltatás érdekében. Ennek a közös erőfeszítésnek az igazi értéke a sokszínűségében rejlik, a sokféle nézőpont, kultúra, tapasztalat és tehetség ötvözésével még inkább képessé válunk küldetésünk teljesítésére.

Egész évben folyamatos célzott kezdeményezésekkel igyekeztünk biztosítani fogadó országunk munkavégzési országhétközét, hogy megtartsuk és idevonzzuk a legkiválóbb tehetségeket valamennyi tagállamból. Először tapasztalhattuk meg annak politikai elismerését, hogy a Luxembourgban dolgozó alkalmazottaknak brüsszeli kollégáikhoz képest különleges kihívásokkal kell szembenéznük. Egy korántsem egyszerű eljárásban a költségvetési hatóságok helyt adtak az alacsonyabb fizetési fokozatokba besorolt alkalmazottak számára nyújtott átmeneti lakhatási támogatás iránti kérelmünknek – ezzel megtettük az elengedhetetlenül fontos első lépést ezen egyenlőtlenség felszámolása felé.

A sokféleség iránti elkötelezettségünk túlterjed a személyi állományon. 2024-ben az Európai Igazságügyi Képzési Hálózattal együttműködve új kezdeményezéseket indítottunk a Bíróság hosszú távú képzésében részt vevő nemzeti igazságügyi szakemberek földrajzi egyensúlyának optimalizálása érdekében. Ezek az erőfeszítések kézzelfogható eredményeket hoztak, hiszen három új tagállamból a program közel húszéves történetében először nyújtottak be pályázatot a jelöltek.

Mindez a nemzeti bíróságokkal folytatott párbeszéd erősítése mellett, régóta fennálló elkötelezettségünket is mutatja, amely olyan alapelv, amelynek megvalósításán egész évben tevékenyen dolgoztunk. Az Európai Unió Bírósági Hálózata további jelentős lépést tett a bíróságok közötti párbeszéd továbbfejlesztése terén: a kapcsolattartók találkozóját most először intézményünk falain kívül, a belga államtanács társszervezésében tartottuk. Ez új perspektívát nyitott a Hálózat előtt, megerősítve azt az alapgondolatot, hogy a bíróságok közötti párbeszéd lényegénél fogva átível az intézményi határok fölött.

E külső mérföldkövek mellett befelé is tekintettünk, és megerősítettük a legmagasabb etikai normák iránti elkötelezettségünket, amelyek mindig is identitásunk szerves részét képezték. Idén ezeket a normákat összefoglaltuk a személyzet egészére alkalmazandó magatartási kódexben, összehangolva saját elveinket a Bíróság tagjai számára korábban meghatározott magas szintű követelményekkel.

Meggyőződésem, hogy ahogy húsz évvel ezelőtt elszántan és a közös célt szem előtt tartva álltunk a bővítés kihívásai elé, húsz év múlva hasonló büszkeséggel fogunk visszatekinteni a napjainkban zajló átalakulásokra. A jelenleg előttünk álló kihívások lehetővé teszik számunkra, hogy magunkévá tegyük azokat az előremutató fejlesztéseket, amelyek kijelölik intézményünk jövőbe vezető útját, miközben tiszteletben tartjuk a múltját formáló gazdag hagyományokat is.

B. Az év kiemelkedő eseményei

Az előzetes döntéshozatali hatáskör részleges átruházása

2024. szeptember 1-jén az alapokmányt és az eljárási szabályzatot érintő jelentős módosítások léptek hatályba, amelyek célja az volt, hogy az uniós bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységüket észszerű időn belül, magas színvonalon láthassák el, és hogy a lehető legjobban kiegyenlítődjön a Bíróság és a Törvényszék munkaterhe. Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa elfogadta az alapokmány Bíróság által javasolt módosításait. Az eljárási szabályzatokat érintő módosításokat a Bíróság és a Törvényszék fogadta el, a Tanács jóváhagyását követően. Ezek a módosítások végrehajtják az előzetes döntéshozatali hatáskör Törvényszékre történő részleges átruházását, és korszerűsítik a két ítélkezési fórum eljárását.

Az alapszabály módosításai és azok végrehajtása

Az **Európai Unió Bíróságának alapszabályát érintő módosítások** 2024. október 1-jétől lehetővé teszik az előzetes döntéshozatali hatáskör Törvényszékre történő részleges átruházását. Ez a lehetőség a 2001-ben aláírt Nizzai Szerződés óta fennáll, és az Unió igazságszolgáltatási szervezetrendszerének 2015-ös reformja – amely 2022-ben fejeződött be teljes egészében –, különösen a Törvényszék bírói létszámának megkétszerezése kapcsán került ismét napirendre.

A Törvényszék az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálására vonatkozó hatáskört olyan egyértelműen azonosítható **konkrét ügycsoportokban** gyakorolhatja, amelyek kevés elvi kérdést vetnek fel, és amelyek vonatkozásában a Bíróság ítélkezési gyakorlatának olyan szilárd alapja áll rendelkezésre, amely alkalmas arra, hogy iránymutatást nyújtson a Törvényszék részére ezen új hatáskör gyakorlása során. Olyan előzetes döntéshozatali tárgykörökről van szó, amelyekben kellő számú kérelmet terjesztenek elő ahhoz, hogy a Törvényszékre történő átruházás ténylegesen csökkentse a Bíróság munkaterhét.

E konkrét ügycsoportok a következők: a közös héa-rendszer, a jövedéki adók, a vámkódex, az áruk tarifális besorolása, a visszautasított beszállás vagy közlekedési szolgáltatások késése vagy törlése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszere.

A Bíróság és a Törvényszék közötti hatáskörmegosztás

[Lásd a YouTube-videót](#)

A **Bíróság eljárási szabályzatának módosításai** mindenekelőtt megállapítják az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek feldolgozásának első szakaszára vonatkozó részletes szabályokat, amelyek célja annak meghatározása, hogy melyik ítélkezési fórumnak kell a kérelmet elbírálnia. Ezután a módosítások tartalmazzák azokat a rendelkezéseket, amelyekkel biztosítható a gyors eljárás a Törvényszék által a Bíróság elé utalt kérelmek esetében, ha az áttételre azért kerül sor, mert az ügyben olyan elvi döntés meghozatalára van szükség, amely az uniós jog egységességét vagy koherenciáját befolyásolhatja. Végül a módosítás részletesen szabályozza az alapszabály 23. cikke szerinti érdekeltek által az előzetes döntéshozatali eljárásban benyújtott beadványok vagy írásbeli észrevételek eljárás befejezését követő észszerű határidőn belüli online közzétételének módját.

A **Törvényszék eljárási szabályzatának módosításai** tartalmazzák a Törvényszékhez továbbított előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálására vonatkozó részletes szabályokat. A Törvényszék azért, hogy a Bírósággal megegyező garanciákat biztosítson a nemzeti bíróságok és az alapszabály 23. cikke szerinti érdekeltek számára, lényegében átvette a Bíróság eljárási szabályzatának az előzetes döntéshozatal iránti kérelmekre alkalmazandó rendelkezéseit, ideértve az érdekeltek által benyújtott beadványok és írásbeli észrevételek közzétételére vonatkozó szabályokat is.

Egyéb jelentős módosításokra is sor került a **Törvényszék felépítését és szervezetét** érintően. Ezek nyomán létrehoztak egy kilenc bíróból álló köztes létszámú tanácsot, amelynek elnöki tisztségét a Törvényszék elnökhelyettese látja el. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket a kifejezetten ezen ügyekben ítélkező, öt bíróval eljáró tanácsoknak kell kiosztani, de a felvetett kérdések jelentőségének függvényében azokat másik ítélkező testület elé is lehet utalni.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálása során a főtanácsnoki feladatokat ellátó bírakat (csakúgy, mint az őket akadályoztatás esetén helyettesítő bírakat) a Törvényszék választja meg, ők segítik az eljáró ítélkezési testület munkáját minden egyes előzetes döntéshozatali ügyben, igazodva ahhoz a mintához, ahogyan a főtanácsnokok a Bíróság előtti eljárásokban vesznek részt.

A Törvényszék ezen túlmenően az előzetes döntéshozatali kérelmek keretében alkalmazandó, a személyes adatok védelmére, valamint az eljárási iratok benyújtásának és kézbesítésének módjaira vonatkozó szabályokat is pontosította.

A módosítások terjedelme szükségessé tette a Törvényszék eljárási szabályzata **gyakorlati végrehajtási rendelkezéseinek átdolgozását**.

Az eljárási szabályzatok egyéb módosításai

A további újítások célja a Bíróság és a Törvényszék ügykezelésének javítása, egyszerűsítése és korszerűsítése, az egészségügyi válság során szerzett tapasztalatokra is figyelemmel. A Bíróság számára a legnagyobb jelentőséggel az – a Törvényszék által már biztosított – lehetőség bír, hogy a felek, illetve az alapokmány 23. cikke szerinti érdekelték képviselői – a feleknek szóló gyakorlati útmutatóban meghatározott jogi és technikai feltételek tiszteletben tartása mellett – videokonferencia útján vehessenek részt a tárgyaláson. Emellett a Törvényszék felülvizsgált több olyan rendelkezést is, amelyeket a közvetlen keresetekre kell alkalmazni, köztük az eljárási iratok bizalmas kezelésére, a keresetlevélnek az eljárás során történő kiigazítására, valamint az eljárási iratok benyújtása során betartandó formai szabályokra vonatkozó rendelkezéseket.

Végül, ami a Bíróság tárgyalásainak közvetítését illeti, amely az igazságszolgáltatás átláthatóságának és hozzáférhetőségének eszközeként szolgál, egy új rendelkezés megállapítja a közvetítésre alkalmazandó szabályokat a tárgyalások, az ítélelhirdetések és a főtanácsnoki indítványok ismertetése esetén. A Törvényszék ezekkel lényegében azonos szabályozást vezetett be.

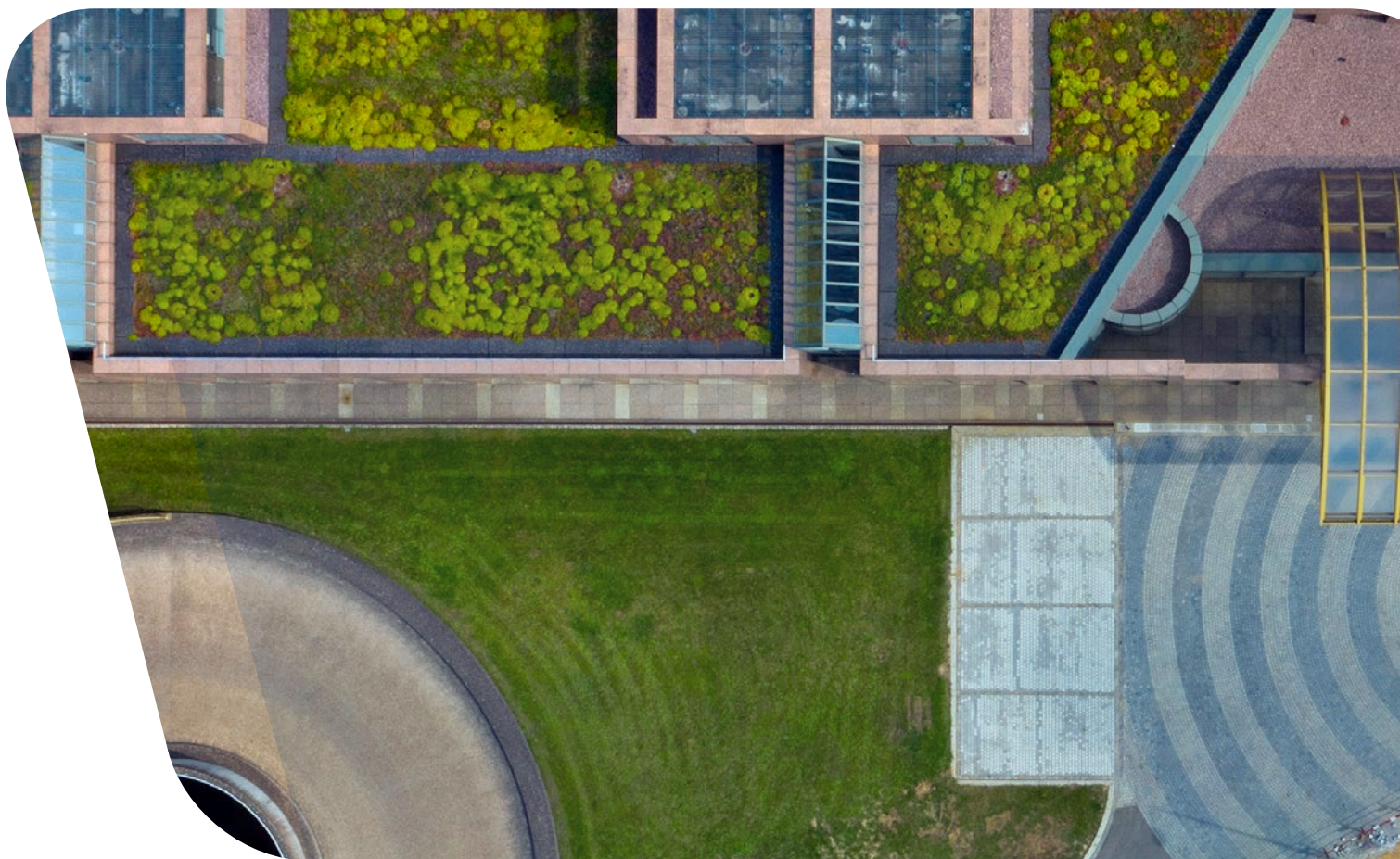
Giulia Predonzani, a Törvényszék hivatalvezetője mellett szolgálatot teljesítő tisztviselő gondolatai

„A futás szerelmesei számára az alapokmány reformja felfogható úgy, mint egy maraton, amelyet egyszer minden futó le akar futni... és ezen már több mint húsz éve gondolkodik. Ehhez azonban több felkészülési szakaszon keresztül vezet az út. Az Európai Unió Bírósága igazságszolgáltatási szervezetrendszerét érintő reform megvalósítása biztosította a Törvényszék számára azokat az erőforrásokat és azt a struktúrát, amelyek révén képessé vált az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek kellően gyors elbírálására. Itt azonban semmiképpen nem lehetett megállni.

Ahhoz, hogy a Törvényszék lefuthassa ezt a maratont, a maga számára is biztosítania kellett a megfelelő szabályozási keretet és gyakorlatot. Először is a Törvényszéknek figyelembe kellett vennie, hogy az előzetes döntéshozatali eljárásokban a nemzeti bíróságok és az alapokmány 23. cikke szerinti érdekelték részt vesznek, és ehhez nemcsak az eljárási szabályzatát és a gyakorlati végrehajtási rendelkezéseket igazította hozzá, hanem az e-Curia alkalmazás használatára vonatkozó határozatát, valamint az összes »soft law« szöveget is – emlékeztetőket,

formanyomtatványokat és tájékoztató dokumentumokat (az adatok kihagyása a bírósági eljárások során, keresetlevelek mintái). Ezt követően a Törvényszéknek el kellett fogadnia a tanácsai, illetve a különböző ítélkező testületei – köztük az új, köztes létszámú tanács – összetételére és működésére vonatkozó határozatokat, és meg kellett választani az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálása során eljáró főtanácsnokokat. Végül az új munkafolyamatok elindításához a Törvényszéknek egyeztetnie kellett többi »maratonista társával« is, különösen a Többnyelvűség Főigazgatósággal, az Információtechnológiai Igazgatósággal, valamint a Kutatási és Dokumentációs Igazgatósággal. Az »egyablakos« rendszer létrehozása a felkészülés kulcsfontosságú szakasza volt: ez egy olyan alkalmazás, amelyben központosítva elemzik a Törvényszéknek továbbítható előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket. A Bíróság hivatalával mint intézményen belüli valódi partnerrel folytatott gyümölcsöző párbeszéd a »felkészülés« során mindvégig nagyon értékes volt.

Előkészítés, igényfelmérés, intenzív és kitartó munka, mindez egy ambiciózus ütemterv alapján végrehajtva. 2024 októberében a Törvényszék és a Hivatalának személyzete a »rajtvonal« mögé állt, készen arra, hogy lefussa ezt az oly régen várt maratont. 2024 végéig 23 ügy ment keresztül az »egyablakos« rendszeren, és végül 19 ügyet továbbítottak a Törvényszékhez. A futóverseny még tart, és mi tartjuk az iramot!”

A 2004. évi bővítés 20. évfordulója

2004. május 1-jén tíz új tagállam csatlakozott az Európai Unióhoz: a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia. Ez az Unió történetének eddigi legnagyobb bővítése a lakosságszámot és az országok számát tekintve egyaránt.

A 2004. évi bővítés hatása a bíróságok működésére

Az egymást követő bővítések közül a 2004-es volt a legnagyobb, amelynek során egyszerre tíz új bírót neveztek ki a Bírósághoz és az Elsőfokú Bírósághoz.

Ez jelentős hatást gyakorolt az Európai Unió Bíróságának **nyelvhasználati szabályaira**. A hivatalos nyelvek száma 12-ről 21-re nőtt, ami a nyelvi kombinációk számának exponenciális – 110-ről 420-ra történő – növekedését eredményezte.

Az új kabinetek és az új nyelvi egységek létrehozása azzal járt, hogy egy év leforgása alatt több száz új kolléga érkezett, ami mind az ingatlangazdálkodás, mind a munkaerő-felvétel szempontjából jelentős strukturális erőfeszítéseket igényelt.

Az Európai Unióhoz 2004-ben csatlakozott tagállamok hozzájárulása jelentősnek bizonyult: 20 év alatt a tíz csatlakozó tagállam bíróságai közel 1300 előzetes döntéshozatal iránti kérelmet nyújtottak be.

„Új alkotmányos pillanat Európa számára”

E történelmi esemény megünneplésére a Bíróság 2024. május 3-án konferenciát szervezett „Tíz állam Európai Unióhoz való csatlakozásának 20. évfordulója: Új alkotmányos pillanat Európa számára” címmel, amelyen az Európai Unió valamennyi tagállamának bírái és képviselői találkoztak, hogy együtt gondolkodjanak arról, mivel járult hozzá a Bíróság az európai integrációhoz, illetve e tíz tagállam a közös jogrendhez.

A május 3-i konferencia, amelynek anyagait közzétették a Bíróság honlapján, több témát vizsgált, köztük a következőket:

- az új tagállamok csatlakozási folyamata a berlini fal leomlása után, amely az érintett népek jogszabályainak, gondolkodásmódjának és kultúrájának alapvető átalakítását tette szükségessé;
- a közös európai értékek és a 2004-es bővítés szerepe abban, hogy az Európai Unió az „értékek Uniójaként” fejlődött; valamint
- az új tagállamok gazdasága és a többi uniós gazdaság közötti konvergencia.

A felszólalók előadásai és a résztvevők közötti beszélgetések ismét emlékeztettek arra, hogy az Európai Unió egyedülálló, mivel olyan közös értékeken alapul, élükön a demokráciával és a jogállamisággal, amelyeket az Uniónak és tagállamainak továbbra is védeniük kell.

Ineta Ziemele (a Bíróság bírása, a rendezvény megszervezésével foglalkozó munkacsoport elnöke) gondolatai

„Az Unió legnagyobb mértékű egyidejű bővítése óta eltelt 20 évre visszatekintő konferencia fő célja az volt, hogy számba vegyük mindazokat a hatásokat és változásokat, amelyeket e bővítés az Unió számára hozott. Megfelelő pillanatnak tűnt ez arra, hogy elgondolkodjunk, tapasztalatot cseréljünk és megosszunk a tanulságokat arról, hogy e történelmi pillanatot követően hogyan fejlődött és változott az Unió az elmúlt 20 évben.

A konferencia előkészítése során az uniós bíróságok azt javasolták, hogy a 2004-es bővítést tekintsük alkotmányos pillanatnak, paradigmaváltásnak, amely egy közös alkotmányos projektben egyesítette Kelet- és Nyugat-Európát. Az Európai Unió saját értékeit és elveit Európa kiemelkedően összetett történelemmel rendelkező részeire terjesztette ki. A tíz új tagállam pedig a szabadság, az igazságosság és a jólét iránti különleges elszántsággal, ezek reményében lépett be az Unióba. Az Unióhoz való csatlakozás összetett és korántsem magától értetődő folyamat volt, a csatlakozni kívánó államok pedig hihetetlenül nagy munkát és hatalmas erőfeszítést fektettek abba, hogy megfeleljenek az Európai Tanács 1993-as koppenhágai ülésén korábban megállapított csatlakozási kritériumoknak (ezek az úgynevezett koppenhágai kritériumok).

Ez a 20 évvel ezelőtti nap alapvető változást jelentett az Unió számára is, minden hatásköre tekintetében. Nem volt mindig könnyű előre látni, hogy ez a változás pontosan miben áll majd, de az nyilvánvaló volt, hogy megnőtt a belső piac növekedési potenciálja, és hogy olyan lenyűgöző kulturális, történelmi és nyelvi sokszínűség állt elő, amely megnyitotta és végigkísérte az eljövendő politikai és jogi fejlődést az Unióban. A kibővített Európai Unió még fontosabb globális szereplővé vált.

A konferencia másik egyedülálló jellemzője az volt, hogy az uniós bíróságok minden érintett államból olyan előadókat hívtak meg, akik közvetlenül részt vettek a csatlakozási folyamatban, vagy olyan vezető személyiségek, akik fontos szerepet játszottak akár az állam uniós tagsága, akár maga az Unió szempontjából. A konferencia interdiszciplináris megközelítésben tárgyalta az uniós bíróságok által az évforduló kapcsán felvetett gondolatokat.

Norman Davies professzor ezen államok különösen összetett és gyakran kíméletlen történetét bemutató, nagyszerű előadása zárta a konferenciát. Egyben szükséges emlékeztőül is szolgált, felidézve, hogy az Európai Unió értékei nem tekinthetők maguktól értetődőknek, valamint azok fenntarthatósága és fejlesztése komoly munkát igényel az Unióban mindenkitől. Az elhangzottak átgondolása és a tanulságok leszűrése közben az Unió Bíróságának kórusa tíz nyelven énekelt kórusműveket, majd zárásként előadta Beethoven „Örömdáját”, amely ma is kifejezi az Európai Unió eszményét – azt, hogy minden ember testvérré lesz.”

Megerősített etikai keret az Európai Unió Bíróságának személyzetére vonatkozóan

Küldetésének jellegéből adódóan az Európai Unió Bírósága mindig is a legmagasabb szintű követelményeket támasztotta a függetlenséggel, a pártatlansággal és a feddhetetlenséggel kapcsolatban. E követelmények tiszteletben tartása, amelyek egyúttal az intézmény identitásának alapját képező értékek is, elengedhetetlen az európai igazságszolgáltatásba vetett bizalomnak, valamint az intézmény legitimitásának a biztosításához. Ez az oka annak, hogy a Bíróság gondoskodik arról, hogy a legmagasabb etikai normáknak megfelelő belső jogi szabályozási kerettel rendelkezzen, és így megfeleljen az igazságszolgáltatási intézménytől példamutatást igénylő elvárásoknak.

Az Európai Unió Bírósága tehát a kezdetektől fogva szigorú etikai normákat követ. Az intézmény tagjai (bírák, főtanácsnokok és hivatalvezetők), valamint az egész személyzet e normák hatálya alá tartozik azután is, hogy távoztak a Bíróságtól.

Mivel az európai közszolgálattal szemben egyre erősebbek a példamutatásra vonatkozó elvárások, a Bíróság úgy döntött, hogy folytatja belső etikai szabályozásának korszerűsítését. Ez a folyamat, amely [a tagok és korábbi tagok etikai kódexének](#) módosításával indult, most a személyzetre vonatkozó magatartási kódex elfogadásával folytatódik.

Ennek keretében kidolgozták, kiegészítették és az igazságszolgáltatási tevékenység követelményeihez igazították az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatában és az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételekben, valamint több belső rendelkezésben már meglévő szabályokat, azokat egyetlen személyzeti magatartási kódexbe foglalva, amely az igazgatási bizottság általi elfogadását követően 2024. március 1-jén lépett hatályba.

Ez a különböző meglévő forrásokból származó etikai szabályokon alapuló magatartási kódex egyetlen dokumentum formájában egyszerű és érthető hozzáférést biztosít az e szabályok hatálya alá tartozó valamennyi alkalmazott számára. Célja, hogy az átláthatóság és a jogbiztonság érvényesítése érdekében a Bíróság

igazságszolgáltatási feladatához kapcsolódó sajátosságokra alkalmazza ezeket a kötelezettségeket, és részletesen szabályozza teljesítésük módját. Az intézmény tevékenységét vezérlő, a példamutató magatartás normáiban megnyilvánuló értékeken alapuló etikai megközelítést követ. A kódex emellett különös szabályokat tartalmaz egyrészt a vezetőség tagjaira, figyelembe véve az általuk ellátott sajátos feladatokat, másrészt a jogi referensekre vonatkozóan, tekintettel a Bíróság és a Törvényszék tagjai mellett betöltött szerepükre, valamint az igazságszolgáltatási munkában való közvetlen részvételükre. E rendelkezésekben hangsúlyosan jelenik meg, hogy a példamutatásra vonatkozó kötelezettség az ellátott feladatokkal arányos, a szabályok részletezik továbbá az összeférhetetlenség megelőzésével és a külső tevékenységek gyakorlásával kapcsolatos konkrét kötelezettségeket a szolgálati jogviszony megszűnését követő időszakra vonatkozóan is.

C. A nyilvánossággal való kapcsolat

16 319 látogató, amelyből

3985 jogi szakember

Virtuális látogatók: 7 %

2493 látogató a nyílt napon

Távlátogatások – pedagógiai projekt

E [távoktatási program](#) célja, hogy a 15 és 18 év közötti középiskolás diákokkal tantermükben ismertesse meg az Unió igazságszolgáltatási intézményének feladatait, anélkül, hogy a diákoknak Luxembourgba kellene utazniuk. A projekt célja, hogy ráirányítsa a fiatal középiskolások és tanáraik figyelmét a demokratikus értékekre és az aktuális jogi kérdésekre, valamint hogy bemutassa a Bíróság ítélkezési gyakorlatának az európai polgárok mindennapi életére gyakorolt hatását. 2024-ban mintegy **1300 középiskolás diáknak** nyílt lehetősége arra, hogy e program keretében meglátogassa a Bíróságot.

A Kommunikációs Igazgatóság jogi végzettséggel rendelkező sajtófelelőseinek a feladata, hogy megkönnyítsék az ítéletek, végzések és indítványok, valamint a folyamatban lévő ügyek megértését valamennyi tagállam újságírói és tudósítói számára. Sajtóközleményeket készítenek, hogy valós időben tájékoztassák az újságírókat és a szakembereket a Bíróság és a Törvényszék döntéseiről. A Bíróság [sajtószolgálatától](#) ezt igénylő személyek számára rendszeres tájékoztató levelekben számolnak be a jelentős eljárási és intézményi fejleményekről, valamint „gyors tájékoztatókat” küldenek azokról az ügyekről, amelyekről nem készült sajtóközlemény. Ezenkívül a polgárok e-mailjeire és telefonhívásaira is válaszolnak.

2509 sajtóközlemény

610 tájékoztató levél

516 „gyors tájékoztató”

13 091 a polgároktól érkező információkérésre
(telefonhívások és e-mailek) adott válasz

A Bíróság aktívan jelen van a közösségi hálózatokon két (egy [francia](#) és egy [angol](#) nyelvű) X-fiókján, valamint a [LinkedIn](#) és [Mastodon](#) fiókján keresztül. A feliratkozók száma folyamatosan növekszik, ami arról tanúskodik, hogy a nyilvánosság érdeklődik a Bíróság tevékenysége iránt, és az foglalkoztatja. A Bíróság [YouTube](#)-csatornával is rendelkezik, amely a 24 hivatalos nyelven biztosít hozzáférést különféle audiovizuális tartalmakhoz, köztük a nagyközönségnek szóló oktatófilmekhez, amelyek arról nyújtanak felvilágosítást, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata hogyan befolyásolja az emberek mindennapi életét.

163 000 X^{-követő} +2% os növekedés 2023-hoz képest

297 346 LinkedIn feliratkozó +26%^{-os} növekedés 2023-hoz képest

4 500 Mastodon feliratkozó

90 000 feliratkozó és 600 000 YouTube^{-on} +137%^{-os} növekedés 2023-hoz képest

2024-ben a Bíróság új oktatófilmet tett közzé:
A Bíróság és a Törvényszék közötti hatáskörmegosztás.

[Lásd a YouTube-videót](#)

A tárgyalások közvetítése

Annak érdekében, hogy elősegítse a rálátást az igazságszolgáltatási tevékenységére, a Bíróság a tárgyalások közvetítésére szolgáló rendszert biztosít. Az ítéletek kihirdetését és a főtanácsnokok indítványainak ismertetését a Bíróság *élőben* közvetíti az interneten, a [tárgyalási jegyzékben](#) feltüntetett időbeosztás szerint. A Bíróság nagytanácsainak tárgyalásait *késleltetetten* szintén közvetítik.

A videofelvétel egy hónapon keresztül elérhető.

A tárgyalások közvetítését megelőzően **az ügyet ismertető összefoglalót** is közvetítenek a tárgyalás nyelvein a Bíróság honlapján és a közösségi médiában. 2024-ben összesen **29** ilyen összefoglaló közzétételére került sor.

4

**A környezetvédelem
iránt elkötelezett
intézmény**

A Bíróság több éve ambiciózus környezetvédelmi politikát folytat, amelynek célja a fenntartható fejlődés és a környezetvédelem legszigorúbb normáinak való megfelelés. Ezt az elkötelezettséget 2016 óta az **EMAS** (Eco-Management and Audit Scheme) tanúsítvány használata is bizonyítja. Ezt az Európai Unió által szabályozott tanúsítványt olyan szervezeteknek ítélik oda, amelyek a környezetvédelmi politikájuk, a környezet védelmére irányuló erőfeszítéseik és fenntartható munkamódszereik tekintetében szigorú előírásoknak felelnek meg.

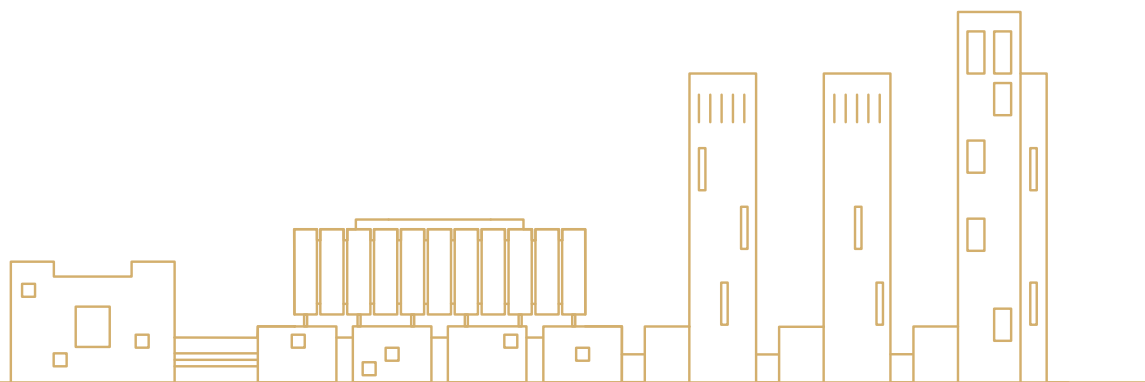
A Bíróság 2023-ban valamennyi környezeti mutató tekintetében kielégítő eredményeket ért el, és a 2020–2022-es egészségügyi válságot követően ezt az évet lehet új referenciaévnak tekinteni a környezeti teljesítmény mérése szempontjából.

A környezeti mutatók a víz, a hulladékok, a papír és a villamos energia vonatkozásában a 2023. évi mutatóknak felelnek meg. A változásokat 2015-höz, az EMAS-rendszer referenciaévéhez képest mérik.

Konkrétabban, ami az **energiafogyasztást** illeti, mivel az ukrajnai háborúval kapcsolatos gazdasági intézkedések elhúzódtak, a Bíróság ismét jelentős csökkentést ért el a villamos energiára és fűtésre fordított energiafogyasztásában. Emellett a Bíróság a **papírfogyasztásra** vonatkozóan meghatározott ambiciózus céljait is elérte. 2023-ban az irodai papírfelhasználás (a kiszervezett kiadványok nélkül) a 2019-es válság előtti szinthez képest 55,2%-kal csökkent, és ez a tendencia a szokások megváltozásának, valamint a folyamatok és dokumentumok további digitalizálásának köszönhetően folytatódik.

Annak ellenére, hogy a Bíróság valamennyi tevékenysége újraindult, ideértve a külső személyek látogatásait is, a szén-dioxid-kibocsátás stabilizálódása figyelhető meg, köszönhetően a különböző projekteknek, illetve az EMAS-politikával kapcsolatos tudatosság fokozásának és az e politika iránti aktív elköteleződésnek a személyzet tagjai körében.

A teljes munkaidős egyenérték (TME)
a szakmai tevékenység mennyiségének mértékegysége, amely független az egyes alkalmazottak heti munkaidejének a munkaidő-beosztás különböző módjaiból fakadó eltéréseitől.

A hulladékok
szétválogatásának javítása és
az egyszer használatos
műanyagok mennyiségének
csökkentése

vel'OH!

Részvétel a Vel'OH kerékpármegosztó
rendszerben és a kerékpáros, illetve a határ
menti ingázók számára a vonattal történő
közlekedés támogatása. Töltőállomások
létrehozása elektromos járművek részére

A papírhasználat
csökkentése
↓ 63 % kg/TME

A vízfelhasználás
csökkentése
↓ 20 % m³/TME

Hulladékcsökkentés
(Irodák és közétkeztetés)
↓ 43,2 % kg/TME

A fűtési, szellőzési,
légtudicionálási és
világítási infrastruktúra
javítása

A
villamosenergia-fogyasztás
csökkentése
↓ 28,7 % kWh/TME

A fűtésre fordított
energiafogyasztás
csökkentése
↓ 33,5 % kWh/TME

3466 m²
napelempanel, amely
380 758 kWh
energiát termel:
amely egyenértékű
69 család éves
szükségletével

A szén-dioxid-kibocsátás
csökkentése
↓ 30,2 % kg CO₂/TME

5

Kitekintés a jövőbe

A 2025. év legnagyobb kihívását annak biztosítása jelenti majd, hogy az **előzetes döntéshozatali hatáskörnek a Törvényszékre történő, 2024. október 1-jétől alkalmazandó részleges átruházása**, amely az uniós igazságszolgáltatási rendszer reformjának utolsó szakaszát jelenti, sikeresen **megvalósuljon**. A Bíróság gondoskodik arról, hogy valamennyi szervezeti egység hatékony és minőségi támogatást nyújtson a Törvényszéknek, hogy az optimális feltételek mellett bírálhassa el ezeket a jogvitákat.

Az ügyek számának rövid és középtávon várható növekedésére reagálva a Bíróság folytatja **a bírósági és igazgatási folyamatok digitalizálására irányuló törekvéseit** is, hogy javítsa igazgatásának hatékonyságát és eredményességét. Továbbra is kihasználja az innovatív technológiák kínálta lehetőségeket, miközben szem előtt tartja a küldetésének igazságszolgáltatási jellege által megkövetelt óvatosságot, és azt a kitűzött célt, hogy kiaknázza munkatársai szakértelmét és tehetségét.

Az év során meghatározó jelentősége lesz emellett a Bíróság átláthatósági és hozzáférési politikája keretében zajló, **polgárokat célzó új projekteknek** is. Igazságszolgáltatási és igazgatási tevékenységei átláthatóságának növelése érdekében a Bíróság diverzifikálja és átalakítja kommunikációs csatornáit. Ehhez kapcsolódóan az intézmény befejezi honlapjának reformját, hogy az megfeleljen mind a jogász szakemberek és a média, mind pedig a nagyközönség igényeinek. A Bíróság emellett elindít egy online audiovizuális platformot, a Curia web TV-t, amely a Bíróság munkáját ismertető műsorokat sugároz majd, azért, hogy megkönnyítse minden polgár, köztük a fiatal generációk számára működésének és döntéseinek a megértését.

Az Európai Unió 2025-ben ünnepli **Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozásának harmincadik évfordulóját**. A Bíróság megemlékezik majd az Európai Unió e negyedik bővítéséről, amelynek eredményeként Spanyolország és Portugália csatlakozása után csaknem 10 évvel, és a három új érintett államban tartott népszavazás általi jóváhagyást követően az Európai Unió polgárainak száma elérte a 370 millió főt, és jelentősen nőtt a földrajzi területe Észak- és Közép-Európa irányában. Kiemelt figyelmet kap majd e három ország csatlakozásának háttere, a csatlakozás jelentősége és az érintett országokra gyakorolt hatása.

Végül a Bíróság folytatni fogja az uniós jog koherenciájának és egységes alkalmazásának biztosítása érdekében **a nemzeti bíróságokkal** több mint 70 éve folytatott **intenzív párbeszédet**.

Ennek kereteit különösen az alkotmánybíróságok és legfelsőbb bíróságok részvételével működő Európai Unió Bírósági Hálózata, valamint a Bíróság épületében évente megrendezett Nemzeti Bírák és Ügyészek Fóruma adja majd.

Emellett társszervezője lesz az „EUnited in diversity” címmel 2025 szeptemberében Szófiában megrendezendő konferenciának is. Az első alkalommal 2021-ben Rigában, majd 2023-ban Hágában megrendezett konferencia után ez lesz a harmadik, kétévente megtartott, immár hagyománnyá vált találkozó, amelynek témája ebben az évben: „Az alkotmánybíráskodás szerepe az Európai Unió közös jogrendjében”.

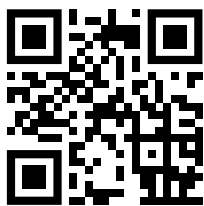

6

**Kövesse a híreket
az interneten!**

A Bíróság és a Törvényszék ítélezési gyakorlatának keresője elérhető a Curia internetes oldalon keresztül:
curia.europa.eu

Kövesse az ítélezési gyakorlattal kapcsolatos híreket és az intézményi eseményeket:

a **sajtóközlemények** olvasásával:
curia.europa.eu/jcms/PressReleases

a Bíróság **RSS** hírcsatornájára való feliratkozással:
curia.europa.eu/jcms/RSS

az intézmény **X**-fiókjának követésével:
[CourUEPresse](#) vagy [EUCourtPress](#)

az intézmény **Mastodon** fiókjának követésével:
curia.social-network.europa.eu/@Curia

a **LinkedIn** fiók követésével:
linkedin.com/company/european-court-of-justice

töltse le a **CVRIA alkalmazást** okostelefonra és tabletre

a **Bíróság Határozatainak Tára** megtekintésével:
curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

Tudjon meg többet az intézmény tevékenységéről:

tekintse meg az **Éves jelentés** oldalát:
curia.europa.eu/jcms/AnnualReport

nézze meg az animációs kisfilmeket a **YouTube**-on:
youtube.com/@CourtOfJusticeEU

Olvassa az intézmény dokumentumait:

történeti irattár:

curia.europa.eu/jcms/archive

igazgatási jellegű dokumentumok;

curia.europa.eu/jcms/documents

Látogassa meg az Európai Unió Bíróságának székhelyét:

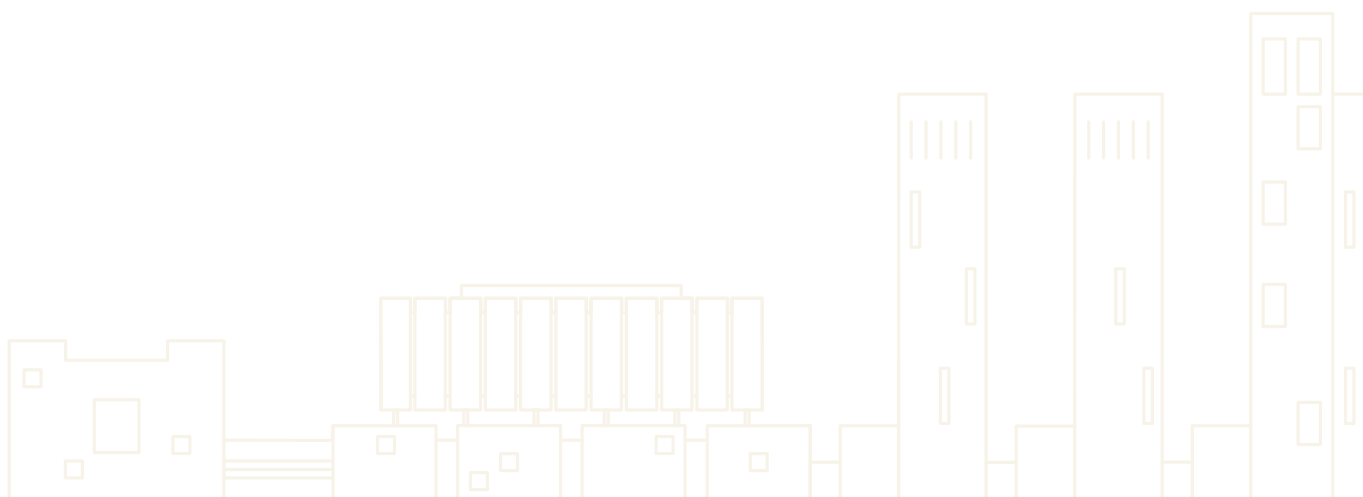
Az intézmény minden csoport számára külön az érdeklődési körének megfelelően kialakított **látogatói programot** kínál (tárgyaláson való részvétel, az épületek és műalkotások megtekintése idegenvezetés keretében, tanulmányi látogatás, távlátogatás):

curia.europa.eu/jcms/visits

Ha bármilyen információra van szüksége az intézménnyel kapcsolatban:

Írjon nekünk a **kapcsolatfelvételi űrlap** segítségével:

curia.europa.eu/jcms/contact

AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA

Az Európai Unió Bírósága

L-2925 Luxembourg

+352 4303-1

curia.europa.eu

A kézirat lezárásának időpontja: 2025 február / 2024. 12. 31-ig bezárólag rögzített adatok

Szerkesztés: Az Európai Unió Bírósága / Kommunikációs Igazgatóság / Kiadványok és Elektronikus Média Egység, 2025.

A fenti információk esetleges felhasználásáért sem az Európai Unió Bírósága, sem pedig az intézmény nevében eljáró más személy nem tehető felelőssé.

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2025

© Európai Unió, 2025.

A további felhasználás a forrás feltüntetésével engedélyezett.

Fényképek és illusztrációk:

Illusztrációk © Európai Unió, ha a szöveg másképp nem jelzi ; 9., 12., 13., 83. o.: © shutterstock.com ; 11. o.:

Lietuvos nacionalinis muziejus / Fénykép: © Gediminas Trečiokas ; 94–95. o.: Fénykép: Gediminas Karbauskis

A szerzői jogok jogosultjainak engedélye nélkül tilos az olyan fényképek vagy egyéb dokumentumok bármilyen felhasználása vagy többszörözése, amelyeknek nem az Európai Unió a szerzői jogi jogosultja.

Print ISBN 978-92-829-4790-6

ISSN 2467-1339

doi:10.2862/2178417

QD-01-24-003-HU-C

PDF ISBN 978-92-829-4789-0

ISSN 2467-1568

doi:10.2862/2262587

QD-01-24-003-HU-N

HTML ISBN 978-92-829-4788-3

ISSN 2467-1568

doi:10.2862/6602425

QD-01-24-003-HU-Q

AZ EURÓPAI UNIÓ
BÍRÓSÁGA

Kommunikációs Igazgatóság
Kiadványok és Elektronikus Média Egység

